БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 54 (4946) | 1946 он, мартын 12, вторник, | Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Сабшалангые һайжаруулха хүдэлмэри шангадхаха

Манай республикын колхозууд адуу малаа тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулха дүүрэн аргатай байна. Юуб гэхэдэ, манайда сабшалангай газар зүбөөр гэшэ. Имагтал тэрэниие зүбөөр дүүрилжэ шадаха хэрэгтэй. Түбхын бүүдэ, сабшалангай газарые үтэг- [...] үһалха, харганаа бургааһан, [...] шулууһаа сэбэрлэхэ ябадал тон [...] байна. Республикын солото [...] В. А. Герасимовай хүдэлмэриин дүршэл дээрэһээ харахада, зүбөөр [...]гдэһэн сабшалангай газарай [...] хэдэн дахин дээшэлһэн байха [...] һүүлэй жэлнүүдтэ Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Герасимовай хүтэлбэрилдэг луговодческо звенонуудай шэн зоригто [...] аша үрөөр, адуу малдаа бүхэ [...] үбэл соо бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл [...] болонхой.

В. А. Герасимовай жэшээгээр сабшалангай газарые элдүүрилдэг болоһон [...] колхозууд яһала һайн ургаса [...] болоһон байха юм. Тиигэбэшье, [...] үелэ зарим нютагуудаар герасимовска звенонуудай хүдэлмэри тоогдо- [...] болишоһон байгаа. Тэрэнһээ боло- [...] олонхи колхозууд жэл бүри үбһэ [...] багаар абажа, адуу малаа гар- [...] болоһон байха юм. Зарим [...]аар герасимовска, луговодческо [...] тараагдажа, тэдэнэй членүүд [...] ажалда элсүүлэгдэһэн байгаа.

[...] жэлдэ иимэ ябадалые эсэслэн [...] зорилгоор, республикын тү- [...] колхозууд сабшалангые һайжаруул- [...] бүхы хэмжээнүүдые абажа байна. [...] аймагай Гильбирын сомоной [...] нэрэмжэтэ артелиин эрэгтэй [...] членүүд сабшалангые жэгдэ- [...] һайжаруулха, тэрэнэй ургасые [...]үүлхэ, үбһэнэй валова суглуул- [...] ехэдхэхын түлөө социалистическэ [...] орогсохые республикын бү- [...] колхозуудые уряалһаар үнихэн [...] Тэрэнһээ хойшо энэ артелиин [...] дынгөө абаһан уялгануудые [...] хэрэгүүдээр дүүргэхын түлөө [...] элбэгээр ургуулха шууд [...] хэжэ байха юм.

[...] үүсхэлые халуунаар [...], бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр [...] түрүү колхозууд сабшалан һайжаруулха талаар бага бэшэ [...] хэжэ байна. Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 1946 ондо сабшалан һайжаруулха түсэбөө тодорхойгоор табижа, [...] хүдэлмэреэ хүсэд хараалһан байна. Тус колхоз 2.000 гаран гектар [...] газарые бригада ба фер- [...] даалгажа үгөө. Энэ сабша- [...] дунда зэргээр гектар бүриин [...] центнер ургаса абтахаар хараалаг- [...] Үбһэнэй валова суглуулга 30.000 [...] центнер болохо байна. Иимэ түсэбөөһөө дары Сталинай нэрэмжэтэ [...] сабшалан һайжаруулха [...] эхилээ. Поли дээгүүр хэдэн [...] наг шэбхэ тараһан ба үбэ [...] ябуулагдаха агротехническэ [...]-ябуулгануудые дээрэхи колхо [...] һайгаар үнгэргэхэ байнхай.

[...] һайжаруулха хэрэгые эгээл [...] дээрэ тооложо үбэлэй үеын [...]ническэ хэмжээ-ябуулгануудые [...] шанартайгаар үнгэргэжэ байһан [...] аймаг бүхэндэ бии. Заиграевын Бичурын колхозууд 1946 ондо үн[...] ургаса хуряажа, адуу малаа эрхим [...] үбһэ тэжээлээр хангахын [...] урдынхиһаа үлэмжэ ехээр ороло- [...] Заиграевай аймагта эмхидхэгдэһэн [...] луговодческо, герасимовска [...] сабшалангай газар болон [...] бусад хэрэгсэлнүүд э бүгэдыень [...] абаад, хүдэлмэреэ түсэбэй [...] үнгэргэжэ байха юм. Хэжэнгын [...] «Зургаанай Зам», Хоринэй а [...] «Путь Сталина», Тарбагатайн аймагай «Победитель» колхозууд [...] сабшалан дээгүүр хэхэ хүдэлмэри [...] яһала һайнаар үнгэргэжэ бай[...]

[...]шье, сабшалан һайжаруулха [...] хүдэлмэриие аяар мүнөө хүр- [...] абаагүй байһан колхозууд [...] соо олон. Теэд, тиимэ бай- [...] аймагуудтахи партийна, [...], газартаряалангай орган болон

худөө ажалай мэргэжэлтэд сабшалангай ургасые дээшэлүүлхын түлөө тэмсээгүй байһан һанаа амар ябадалые мэнэ болтор тэсэжэ байһаар. Имагтал зарим нютагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай органуудай сабшалан һайжаруулхын түлөө дэлгэрһэн бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилөөгүй, колхозуудай үбһэнэй үндэр ургаса хуряаха тушаа ямар хүдэлмэри хэжэ байһые шалгаагүй байһан дээрэһээ энэ шухала хэмжээ-ябуулганууд хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байха юм.

Кударын, Яруунын колхозууд сабшалангые һайжаруулха талаар өөдтэй хүдэлмэри ябуулаагүй байһаар. Энэнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, эндэхи партийна, советскэ органуудай зүгһөө үбһэнэй үндэр ургаса хуряаха ябадалда бүхы колхозниигуудые элсүүлхэ, колхоз бүхэндэ тодо һонор түсэб зохёохо тушаа һаналаа табяагүй байһанһаа болоно. Хэтэрхэдээ ВКП(б)-гэй Кудары, Яруунын айкомууд ба аймагай гүйсэдхэхэ комитедүүд сабшалан һайжаруулха тушаа колхозуудай юушье хэжэ байһые мэдэхэгүй байба.

Тэрэшэлэн Кабанскын, Прибайкальска, Ториин, аймагуудаар сабшалангай ургасые дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулга хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Эндэхи хүтэлбэрилхы эмхи-зургаанууд аймагай колхозуудай сабшалан һайжаруулха түсэб зохёохо болон бусад хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ хэрэгтэ энэ гэхэ туһаламжа хүргөөгүй байһаар гэхэдэ һэжэггүй. Тэрэшэлэн республикын наркомзем ба тэрэнэй малажалай управлени энэ шухала хүдэлмэри хэрэгсээнэгүй.

Сабшалангые һайжаруулха хүдэлмэридэ иимэ харюусалгагүйгөөр хандажа, энэ шухала хэрэгые өөрөө бүтэхэ ябадалда найдажархёод байһан ябадал ехэхэн хойшолонтой байха гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

ВКП(б)-гэй Бурят-монголой обкомой XXII пленум адуу малда тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулха ябадалда горьтойхон анхарал табижа, сабшалангые жэгдэрүүлэн һайжаруулха, тэрэнэй ургасые дээшэлүүлхэ, үбһэнэй валова суглуулгые ехэдхэхэ талаар шухала хэмжээнүүдые хараалаа. Сабшалан уһалха уһалууриин бүхы системэнүүдые һаяар заһабарилан түхеэрэхэ гэхэ мэтын бусад шухала зүйлнүүд пленумэй тогтоол соо бэшэгдэһэн байна. Эдэ бүхые бэелүүлхын тулада аймагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай органууд бии байгаа дутуунуудаа энэ гэһээр усадхаха шанга хэмжээнүүдые хараалха зорилготой. Сабшалан дээгүүр наг шэбхэ шэрэхэ, нютагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха мэтые хаа-хаанагүй түргэдхэхэ шухала.

Хабар болоко сэһаа хайлажа эхилээ. Тэрээнтэй хамта сабшалан дээрэхи модо шулууе сэбэрлэхэ хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулагдаха зэргэтэй. Һубаг каналануудые заһабарилха, һайрамал уһаар газар уһалха, посхоол бэрлэха, һургааг, һэдхэг болодхэхэ, намагтай болдогтой газарые хатааха—эдэ бүхы хүдэлмэринүүд колхоз бүхэндэ һайн шанартайгаар үнгэргэгдэхэ байна. Тиимэдэ колхозуудай правлени болон партийна организацинууд луговодческо, герасимовска звенонуудые хэрэгтэй байһан бүхы зүйлнүүдээрынь дүүрэн хангаха уялгатай.

Партиин Б. М. обкомой XXII пленумэй тогтоолой заабариин ёһоор, сабшалангай газарые һайжаруулха бүхы хэмжээнүүдые абажа, үдэжэ байгаа адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулха ябадал республикын Наркомзем, аймагуудтахи партийна советскэ, газартаряалангай орган, колхозуудай шухала зорилго мүн. Үбһэнэй үндэр ургасын түлөө бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөн нютаг бүхэнөөр улам эршэтэйгээр дэлгэрүүлэгдэхэ ёһотой. Нүхэр Сталинай түүхэтэ үгөөр зоригжоһон республикын бүхы ажалшад хамаг хүдэлмэреэ улам шангадхаба. Тэрээнтэй хамта колхозно луговодууд сабшалан дээрэ ябуулха бүхы хэмжээ-ябуулгануудые эршэтэйгээр үнгэргэхэ байһаниинь лабтай.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-тэхи Монгол Арадай Республикын онсо ба бүрин эрхэтэ элшэн түлөөлэгшэ Самбуе Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

[...] Союз ба Монгол Арадай Республикын хоорондохи ханибарисаае бэхижүүлхэ тушаа олон жэлэй амжалтата [...] түлөө СССР-тэхи МНР-эй онсо ба бүрин эрхэтэ элшэн түлөөлэгшэ САМБУЕ АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

[...] Кремль.
[...]

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшэ И. В. Сталин Монгол Арадай Республикын Премьер-Министр Маршал Чойбалсанай хүндэлэлдэ обед хэбэ

Мартын 9-дэ СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшэ И. В. Сталин Монгол Арадай Республикын Премьер-Министр Маршал Чойбалсанай хүндэлэлдэ обед хэбэ.

Обед дээрэ Маршал Чойбалсан, премьер-министрын орлогшод Цеденбал ба Лубсан, Москвада һуугаа Монгол Арадай Республикын элшэн түлөөлэгшэ Самбу, Монголой гүрэнэй Университедэй ректор Шеренцыб, МНР-эй худалдаа-наймаанай министр Лубсан-Жамьян ба бусад байба.

Обед дээрэ Советскэ талаһаа В. М. Молотов, А. И. Микоян, А. А. Жданов, Л. П. Берия, Г. М. Маленков, А. Н. Косыгин, Н. А. Булганин, В. Н. Меркулов, армиин генерал А. И. Антонов, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орлогшод В. Г. Деканозов, С. А. Лозовский, СССР-эй Монголдохи элшэн түлөөлэгшэ И. А. Иванов, гадаадын худалдаа-наймаанай Арадай Комиссарай орлогшо В. П. Мигунов, СССР-эй МНР-тэхи худалдаа-наймаанай түлөөлэгшэ Ю. М. Каганович, СССР-эй НКИД-эй ба НКВД-эйн харюусалгата сотруднигууд байба.

Обед эб найрамдалай оршон байдалда үнгэрбэ.

Монгол Арадай Республикын Премьер-Министр Маршал Чойбалсан Москваһаа мордобо

Мартын 10-да Москваһаа Монгол Арадай Республикын Премьер-Министр Маршал Чойбалсан, Премьер-Министрын орлогшо Ю. Цеденбал, МНР-эй Москвадахи элшэн түлөөлэгшэ Д. Самбу, Монголой Гүрэнэй университедэй Ректор Шеренцыб гэгшэд мордобо.

Чойбалсантай хамта Премьер-Министрын орлогшо Лубсан түрүүтэй Монголой худалдаа-наймаанай делегаци мордобо.

Ярославска вокзал дээрэ мордогшодые СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов СССР-эй гүрэнэй аюулгүйн Арадай Комиссар армиин генерал В. Н. Меркулов, Гадаадын Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орлогшо С. А. Лозовский, СССР-эй МНР-тэхи элшэн түлөөлэгшэ И. А. Иванов, гадаадын худалдаа-наймаанай Арадай Комиссарай орлогшо В. П. Мигунов, Московско Соведэй түрүүлэгшын орлогшо И. А. Парфенов, МНР-тэхи СССР-эй худалдаа-наймаанай түлөөлэгшэ Ю. М. Каганович, Москва городой комендант генерал-лейтенант К. Р. Синилов, СССР-эй Наркоминделэй ба НКВТ-эйн харюусалгата сотруднигууд үдэшэбэ.

Мордогшодые мүн лэ СССР-тэхи МНР-эйн хэрэгүүдтэ саг зуурын этигэмжэтэ Идамжаб түрүүтэй миссиин членүүд ба Хитадай хэрэгүүдтэ саг зуурын этигэмжэтэ г-н Чен-Дин гэгшэд үдэшэсэлбэ.

Үдэшэлгэ дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаһан ба МНР-эй болон СССР-эй гүрэнэй гимнүүд татагдаһан байна.

Вокзал болбол монгол ба советскэ тугуудаар шэмэглэнхэй байба.

Маршал Чойбалсанай үгэ

Москваһаа мордохоһоо урда МНР-эй Премьер-Министр Маршал Чойбалсан вокзал дээрэ микрофоной үмэнэ иигэжэ хэлэбэ:

«Дээдэ хүндэтэ Арадай Комиссар!

Дэлхэйн түрүү демократиин үнэнтэ тала баригшадай зүрхэндэ эды шэнэхэн хүндэтэй Советскэ Союзай гайхамшагта һайхан столица Москваһаа мордохолоо, би Танда ба танай шүүраар советскэ правительстводо, советскэ арадта ба тэрэнэй гениальна вождь Генералиссимус Сталиндо онсо халуун хани хүндэтэйгөөр ба дээдэ анхаралтайгаар намда ба минии нүхэдтэ хандаһанайтнай түлөө эгээл халуун баяр хүргэнэб.

СССР-эй ба МНР-эй правительствонуудай хоорондо байгуулагдаһан эб найрамдал ба харилсан туһалалсаха тухай болон Советскэ Союз Монгол Арадай Республика хоёрой экономическа ба культурна хамтаран ажаллаха тухай хэлсээн хадаа тон ехэ түүхэтэ удхашанартай документ болоно. 1921 ондо Монголдо болоһон арадай демократическа революциһаа хойшо тогтоогдоһон ба МНР-эй бээ даанхай гүрэнэй байдалтай болоһонһоо хойшо бүри ехээр бэхижэһэн, советскэ ба монгол арадай хубилшагүй хани барисаанай бата бэхи үндэһэ һуури болохо ба тэрэнэй саашанхи ургалтын ба бүхэжүүлэлгын хэлбэрилшэгүй фундамент болохо байна.

Советскэ арадтай эбдэршэгүй барисаадаа үнэн сэхэ ба энэ хани барисаанай ашa үрые гүнзэгыгөөр ойлгоһон монгол арад болбол агуу ехэ Советскэ Союзай ахадуугай туһаламжаар өөрынгөө ороной ургалтада шэнэ гайхамшагта амжалтануудые сохом туйлаха.

Советскэ арадай агуу ехэ ажалай хүхюу зоригтойдонь баясхалантайгаар бидэ өөһэдынгөө ахэ орондо бусахамнай, тэрэ арад өөрынгөө правительство ба сэсэн мэргэн вождь Сталинай ударидалгаар ороноо уэзгдөөгүйгөөр һалбаран бадаруулжа, хүсэн түгэлдэр болгохо байна.

Агуу ехэ советскэ арад мандаха болтогой!

СССР-эй ба бээ даанхай МНР-эй арадуудай эбдэршэгүй хэтэ, мүнхын хани барисаан мандаха болтогой!

Советскэ арадай вождь—Генералиссимус Сталин олон наһа наһалан, мандажа һууханъ болтогой!

М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско Гүрэнэй университедэй студентнүүд Антонина Леонтьевна Зубкова, Екатерина Васильевна Рябова гэгшэд Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай эхилхэдэ һайн дураараа фронтдо ошоһон байна.

Эдэ хани нүхэдүүд хоёр ондоо дайшалхы замаар ябабашье, тэдэнь адлихан элдар суутай байгаа.

Правительство болбол эдэ басагадай дайшалхы хүдэлмэриие үндэр дээрэ сэгнээ. Хоюулан ССР Союзай орден ба медальнуудаар шагнагдажа, Советскэ Союзай Героин нэрэзэргэ олгогдоһон байна.

Хани нүхэд мүнөө университедтээ ерэжэ, механико-математическэ факультедэй 3-дахи курсда дахин хамта һурана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. В. Рябова (зүүн гарһаа) А. Л. Зубкова хоёр материалнуудые шалгаха лаборатори соо занятилаа байна.

Б. Вельтишевай фото (ТАСС-эй Фотохроника).

СССР-эй Наркоминделдэ

Болгари тухай

Байгша оной февралиин 27-до СССР-эй Наркоминдел болбол Москвадахи Американска посольствоһоо ното абаһан байна, энэ ното дотор гүрэнэй департамент болбол Болгари тушаа гурбан министрнүүдэй Московско зүблөөнэй шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгохын талаар американска правительствын һанамжые харуулһан дурасхалта бэшэгые февралиин 22-то Вашингтондохи Болгарска элшэн түлөөлэгшэ генерал Стойчевто барюулба гэжэ мэдээсэһэн байна.

Тэрэ дурасхалта бэшэг дотор хэлэгдэһэниинь хадаа:

1945 оной декабрь һарада, Москвада гурбан министрнүүдэй зүблөөн дээрэ Болгари тухай абтаһан шиидхэбэриин талаар Холбоото Штадуудай правительствын һанамжа тушаа Болгаридахи зарим этэгээдэй дунда эсэ ойлтохо ябадал, хараанииинь гараһан дээрэһээ Холбоото Штадуудай Правительство болбол тус асуудалнуудай талаар тэрээнэй һанамжа тухай энэ мэдүүлгые советскэ ба британска правительствонуудта уридшалан мэдээсээд, болгарска правительствын мэдэмжэдэ хүргэхэ гэжэ хүсэнэ:

«Холбоото Штадуудай правительство болбол Московско шиидхэбэриие иимэ удхатайгаар ойлгоно гэбэл, оппозиционно партинуудай үнэхөөр түлөөлэгшэд болохо хоёр членүүдые мүнөө үеын Болгарска правительство дотор хабаадуулан оруулхын түлөө хоёр талаһаа зүбшөөжэ боломо үндэһэн һуури олохо ёһотой гэжэ Болгарска правительство ба оппозицида дурадхаха хэрэгтэй байна. Проформын түлөө хоёр кандидадые правительстводо оруулхадаа тэдэнэй хабаадалгын эрхэ нүхэсэлые хайхархагүйн түлөө оппозициие хашалтада оруулха юм гэжэ Холбоото Штадуудай правительство хадаа хэзээдэшье ойлгодоггүй байһан байна. Оппозициин хоёр түлөөлэгшэдые правительстводо оруулхын талаар Московско зүблөөн дээрэ ямаршье тусхай эрхэ нүхэсэлнүүд дурсагдаагүй байбашье Холбоото Штадуудай правительствын һанамжаар хадаа эдэ түлөөлэгшэдые правительстводо хабаадуулан оруулха ябадал болбол Болгарска правительство ба оппозициин хоорондоо хоёр талаһаа зүбшөөжэ боломо условинуудай үндэһэн дээрэ табигдаха ёһотой байна гэжэ тэрэ тогтоол соо хараалагдаһан байна.

Болгарска правительствын ба оппозициин түлөөлэгшэд хоорондоо эбтээ орохын эрхэ байдалда ушарбал хоёр талаһаа зүбшөөгдэмэ үндэһэн дээрэ суттаа хүдэлмэрилхэ тухай үгэеэ ололсожо шадаха ба ололсохошье байна, энэ ушар хадаа оппозиционно партинуудые үнэн болото дээрэ түлөөлһэн оппозиционно партинуудай хоёр членүүдтэ правительстводо орожо хабаадалсаха арга-боломжо олгохо байна гэжэ Холбоото штадуудай правительство болбол үнэн зүрхэнһөө найдадаг байһан ба найдажашье байна».

СШA-да СССР-эй Хэрэгүүдтэ Этигэмжэтэ нүхэр Новиков Н. В. болбол мартын 7-до Холбоото Штадуудай Гүрэнэй Департаментда советскэ харюу нотые барюулһан байна, энэ ното дотор хэлэгдэһэниинь хадаа:

«США-гэй Гүрэнэй Департаментын зүгһөө Холбоото Штадуудта һуудаг Болгариин политическэ түлөөлэгшэдэ байгша оной февралиин 22-то барюулһан дурасхалта бэшэгтэй холбогдуулан Советскэ Правительство болбол танда иигэжэ мэдүүлхые намда даалгаһан байна:

Дээрэ дурсагдагша бэшэг дотор оппозициин хоёр түлөөлэгшэдые Болгарска правительстводо хабаадуулан оруулха ябадал хадаа «Болгарска правительство ба оппозициин хоорондоо хоёр талаһаа зүбшөөжэ боломо условинуудай үндэһэн дээрэ» табигдаха ёһотой байна гэжэ Московско зүблөөгөөр хараалагдаһан шэнги хэлэгдэнэ.

Үнэндөө 1945 оной декабрь һарада Москвада болоһон 3 министрнүүдэй зүблөөнэй тогтоол дотор иимэ хоёр условинууд хараалагдаһан байна. Эдэ условинуудай ёһоор хадаа Болгарска правительствын составта нэмэгдэн оруулагдаха ёһотой бусад демократическа группануудай хоёр түлөөлэгшэд болбол: а) үнэхөөр правительстводо хабаадалсаагүй бусад демократическа группануудые түлөөлхэ ёһотой ба б) үнэхөөр болошоотой хүнүүд байха ёһотой ба правительствотойгоо суттаа лойяльно хүдэлмэрилхэ ёһотой байна. Московско зүблөөнэй Болгари тухай тогтоол, дотор өөндоо бэшэ ямаршье условинууд абтаагүй байха юм.

Дээрэ дурсагдаһанай үндэһэн дээрэ советскэ правительство болбол иигэжэ мэдүүлхэ шухала гэжэ тоолоно.

—Нэгэдэхеэр, Болгарска правительстводо февралиин 22-то дамжуулһан США-гэй правительствын мэдүүлгэ болбол Москвада Болгари тухай абтаһан тогтоолтой зохилдохогүй байна, ушарынь хадаа, Московско зүблөөнэй тогтоол дотор оппозицинуудай түлөөлэгшэд болбол хоёр талаһаа зүбшөөжэ боломо ямар нэгэн условинуудай үндэһэн дээрэ Болгарска правительстводо багталсан орохо ёһотой гэжэ угташье хэлэгдээгүй байха юм.

Хоёрдохёор, США-гэй правительствын дээрэхи мэдүүлгэ болбол гурбан министрнүүдэй Московско тогтоолые эбдэһэн ябадал болоно, ушарынь хадаа, тус мэдүүлгэ дотор оппозициин түлөөлэгшэдые Болгарска правительстводо хабаадуулан оруулха талаар тус тогтоол дотор хараалагдаагүй шэнэ условиие урагшань дэбжүүлһэн байха юм.

Гурбадахяар, Болгарида һуужа байгаа Холбоото Штадуудай түлөөлэгшэ г-н Барнс болбол Болгарска оппозиционернүүдые хододоо сүбэгшэлэн һүжэргэжэ, тэдэниие гурбан министрнүүдэй тогтоолой үндэһэн дээрэ хэрэг ябуулга үйлдэхэ бэшэ, харин Болгарска правительстводо орохын түлөө Московско зүблөөн дээрэ хараалагдаагүй шэнэ условинуудые табиха һэнтэ гэжэ хүхиргэжэ байдаг тухай советскэ правительство болбол США-гэй правительствын анхаралые энээнэй урда хандуулһан байха юм. Болгарска правительстводо февралиин 22-то үгэһэн Холбоото Штадуудай правительствын мэдүүлгэ болбол господин Барнсын хэрэг ябуулганууд шэнги этээл тиимэ эрмэлзэлгэтэй байна, тиимэдэ энэ мэдүүлгэ болбол Болгарска оппозициин түлөөлэгшэдэй зүгһөө гурбан министрнүүдэй зүблөөнэй тогтоолдо эсэргүүсэхэ ябадал һүжэргэхэһөө ондоогүй байна.

Иимэдэ, Холбоото Штадуудай правительство болбол гурбан министрнүүдэй Московско зүблөөнэй тогтоолые гүйсэдхэхын талаар туһалха ямаршье хэмжээ абаагүй байхаһаа гадна, харин февралиин 22-то хэһэн өөрынгөө мэдүүлгээр Холбоото Штадуудай түлөөлэгшын хамаадалгатайгаар Московско зүблөөн дээрэ абтаһан тогтоолые эбдэхэ тээшэ оппозициие түлхижэ байна гээшэ.

Тэрээнһээ гадна, Холбоото Штадуудай правительство болбол дээрэ дурсагдаһан мэдүүлгэ хэхэдээ гансал өөрынгөө талые баримталан, Болгари тухай тогтоол абалгада хабаадалсаһан бусад правительствонуудтай энэ ябадалаа уридшалан зүбшэһэн талаар ямаршье туршалга хэнгүйгөөр дамжуулагдаһан байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Советскэ правительство болбол Холбоото Штадуудай правительствын февралиин 22-ой мэдүүлгэ Болгарска правительствын анхаралда дамжуулагдаһан тула өөрынгөө энэ мэдүүлгэ тухай мүн баһа Болгариин правительстводо мэдээсэхэ шухала гэжэ тоолоһоноо Холбоото Штадуудай правительстводо мэдээсэнэ.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй шэнэ кадрнууд

КИЕВ. Юһэн фельдшерскэ һургуулинуудые 580 фельдшернүүд ба акушерканууд дүүргэжэ гараба. Эдэнэй олонхинь УССР-эй баруун ба закарпатска областьнуудта хүдэлмэрилхөөр ябуулагдаба. Мартда республикын баруун областьнуудай фельдшерскэ һургуулинуудые 1.200 тухай хүн дүүргэжэ гараха байна.

Һаяын үдэрнүүдтэ Днепропетровскын, Одессын, Харьковай ба Киевэй медицинскэ стоматологическа, фармацевтическэ институдууд болбол стоматологууд ба провизорнуудай мэргэжэлтэй 477 врачуудые үгэхэ байна. Эдэнэй 300 гараниинь хүдөөгэй врачебна участогуудта эльгээгдэхэ юм. (ТАСС)

Гроссмейстер С. Флор ерэбэ

Суута шатаршa, СССР-эй гроссмейстер Сало Флор мүнөө үдэр Улан-Удэ городто ерэбэ.

Гроссмейстер С. Флор мүнөө, үдэшын 6 час 30 минутада, центральна библиотекын гэр соо нэгэн доро 50 хюлгэ дээрэ шатар наадаха ба «Шатар наадалгаар дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлхын түлөө тэмсэл» гэжэ темээр лекци уншаха байна. Гадна, гроссмейстер С. Флор Улаан Армиин байшанда, гүрэнэй ба паровозо-бүтээлгын заводуудта хэлэн хюлгэ дээрэ шатар наадалгын олондо харуулха сеанснуудые үнгэргэхэ ба мүн лекци уншаха юм.

Нүхэр Сталинай үгэ—ажал хүдэлмэриимнай программа

ВКП(б)-гэй айкомуудай пленумүүдһээ

Зэдын аймаг

ПЕТРОПАВЛОВКА (Телефоноор абтаба). Һаяхан эндэ ВКП(б)-гэй айкомой пленум боложо, энэ пленум дээрэ „ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой ХХII пленумэй дүн ба партийна организацинуудай зорилгонууд" гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Пленум дээрэ энэ асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Е. Будаев элидхэл хэбэ.

Нүхэр Будаев болбол ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой ХХII пленумэй тогтоолые дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэхэ зуураа, манай аймагай колхозуудаар адуу малай үбэлжэлгэ ба хабарай тарилгада бэлэдхэл тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ эмдэглэбэ.

Зарим малажал й хүтэлбэрилэгшэдэй малдаа эзэн бусаар хандаһан, үбэлэй бэлшээрине зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй, үбһэ тэжээл ондоо тээшэнь гаргашалһан ба тагаануудһаа зарим колхозуудта адуу малай ехээр тураһан, үбһэ тэжээл дутаһан баримтанууд гараба гэбэ.

Мүнөө мартын 1 эй мэдээ ээр манай аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо тураһан адуу малай тоо толгой үдэр бүри ехэ болоно. Жэшээлхэдэ, адуу мори—30 процент, эбэртэ бодо мал—21 процент, хони—ямаан 18 процент тураһан байна.

Мүн тэрэшэлэн адуу малай үхэхэ ябадал зарим колхозуудаар тэрэ тоодо, „Галын-Оч" колхоздо февраль һарада 11 толгой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 11 толгой. Буденныя нэрэмжэтэ колхоздо 10 толгой адуу мал үхэһэн байна. Мүн адуу малай хамуурха ябадал олон бии. Гэбэшье, аймагай газартаряаланагай специалистнар энэ үбшэнтэй эрид тэмсэхэ хэмжээнүүдые абадаггүй гэжэ шүүмжэлбэ.

Саашань нүхэр Будаев болбол манай аймагай колхозуудаар хабарай тарилгада бэлэдхэл тон хангалтагүйгөөр ябана гэжэ тэмдэглэһэн байна. Мүнөө болтор олон колхозууд машина зэмсэгүүдые үшөө заһабарилжа дүүргээгүй, агротехническэ хэмжээ ябуулганууд тон һулаар хэгдэжэ, хабарай тарилгын үрһэн дутуугаар хаагдаһан байна гэбэ.

Пленум дээрэ элирүүлэгдэһэн дутуудуданууд хадаа партийна, советскэ органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй малажалда ба хабарай тарилгада һанаа амар, амгаланаар хандаһан шалтагаанһаа гараба гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, аймагай газар аряалангай таһаг малажалда һанаа амараар хандаһан, нөхэндэ жэлэй алдуунуудые дабтаба гэжэ хатуугаар шүүмжэлбэ.

Энэ пленум дээрэ 19 хүн үгэ хэлэбэд. Тэрэ тоодо, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Мункуев, Үшөөтэйн МТС-эй директор нүхэр Перевалов, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Цырендоржиев, «Улаан-Үшөөтэй» гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Тумуров ба бусад бултадаа ВКП(б)-гай обкомой ХХII пленумэй тогтоолые бодото ажал дээрэ бэелүүлхын түлөө пленумдэ элирүүлэгдэһэн дутуудануудаа өөрын сагта усадхажа, улам саашаа ажалаа һайжаруулха гэжэ мэдүүлбэд.

Түс пленум дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой ХХII пленумэй тогтоолые хүтэлбэри болгон абажа бэелүүлхэ гэһэн дэлгэрэнгы шиидхэбэри батала абаба.

Закаменай аймаг

ЦАКИР (Телефоноор абтаба). ВКП(б)-гэй айкомой IV пленум болобо. Энэ пленум дээрэ „ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой ХХII пленумэй дүн ба партийна организацинуудай зорилгонууд" тухай асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Петинов элидхэл хэбэ.

Нүхэр Петинов болбол өөрынгөө элидхэл соо ВКП(б)-гэй обкомой һаяхан болоһон ХХII пленум дээрэ „Республикын колхозуудаар адуу малай үбэлжэлгын ябаса" тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн тушаа дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэхэ зуураа, манай аймагай олонхи колхозууд жэ һээ жэлдэ мал хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, мала калһаа абтаха ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тэжээлдэ анхарал оро долготойгоор хандаһан ашаар үрөөр нэлээд ехэхэн амжалтануудые түйлаһан байна. Гэбэшье, зарим колхозуудаар мал ажалда эзэн бусаар хандадаг баримтанууд яһала олон бии гэжэ тэмдэглэбэ.

Жэшээлхэдэ, Ворошиловай, Ленинэй, Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудаар адуу малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Эдэ колхозуудта үбһэ тэжээлые бүридхэх болон зүбөөр гаргашалха гуримые сахидаггүй дээрэһээ, үбһэ тэжээлые үлүүсэ гаргашалһан дээрэһээ, үбһөөр дутаха баримтанууд үзэгдэбэ. Иланхаяа, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз болбол зүбөөр гаргашалаагүй ба арбилаагүй дээрэһээ мүнөө үбһөөр дутаба.

Мүн гансахан үбһэ тэжээлэй дутаһанһаа боложо зарим колхозуудаар адуу малай тураха ба үхэхэ ябадалнууд ехээр гараба. Жэшээлхэдэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 15 толгой эбэртэ бодо мал, 3 толгой хони ямаан, мүн Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 11 толгой адуу морин үхэһэн байха юм.

Манай зарим колхоз удай иимэ жэгшүүритэй байдалда тохёолдоод байхада, аймагай олонхи партийна, советскэ, газартаряалангай органууд бодото һаналаа абяагүй. Иланхаяа аймагай газартаряалангай таһаг ба энэ таһагай ахалагша ветеринарна врач нүхэр Мельников, ветврач нүхэр Букова, зоотехник нүхэр Виноградов гэгшэд колхозуудаар гаража адуу малай бара байдалые шалгаха, малай үбшэнтэй эрид тэмсэхэ гэхэ мэтын хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэ анхаралаа табидаггүй зангай. Мүн газартаряалангай таһаг иимэ баримтануудта һанаа амар ба амгаланаар хандана гэжэ элидхэлшэ шүүмжэлбэ.

Нүхэр Петинов болбол хабарай тарилгые манай зарим колхозууд, тэрэ тоодо Сталинай, Калининай, «Улаан Батор», «Боевик» колхозууд тон хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна.

Хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые тэсэлтэгүйгөөр унжагайруулжа байха юм. Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды тон муу шанартайгаар дүүргэжэ байна. Олонхи колхозууд үрһэ хааха түсэбөө дүүргээгүй байһаар. «Улаан-Батор» гэжэ колхоз 10 процент үрһэ хааһан, «Боевик» колхоз оройдооһье үрһэ хаагаагүй байһан баримтануудые элирүүлбэ.

Закаменай МТС (директорынь нүхэр Николаец) болбол трактор болон хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха түсэбые оройдоо 60 процент дүүргэбэ. Мүн тэрэшэлэн түс МТС болбол 58 тонно горючи шэрэхэ түсэбтэй аад, мүнөө оройдоо 5—6 тонно шэрэһэн байна. Иланхаяа энэ МТС-тэ запасной часть дутажа тракторна ба бусад машинануудай заһабарилга ехээр хожомдоһон байна.

Энэ тэсэшэгүй баримтануудые МТС-эй директор нүхэр Николаец ба партийна организациин секретарь нүхэр Будаев гэгшэд тон зэмгай аар гэсэжэ ВКП(б)-гэй айкомой III пленумэй эрилтые дүүргэнэгүй.

Энэ пленум дээрэ адуу малай үбэлжэлгын үедэ тохёолдоһон дутуудалнуудые усадхаха тодо һонор хэмжээнүүдые хараалһан ВКП(б)-гэй обкомой ХХII пленумэй тогтоолые хүсэд бэелүүлхын түлөө аймагай партийна, советскэ болон газартаряалангай органуудые ялгалһан дэлгэрэнгы шиидхэбэри батала абаба.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо

Судно-заһабарилгын заводой шудхалаагын цехтэ 1946 оной январь һарада Любовь Латыпова гэгшэ хэдэн залуухан басагадһаа бүридэһэн комсомольско-залуушуудай бригада эмхидхэһэн юм. Энэ бригада һунгуулиин урда тээхи ба Улан-Удэ миин 28 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо бригадынгаа ажалай даалгабарине үдэр бүридэ 130 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэ уялга абаһан байгаа.

Нүхэр Латыпова иимэ уялга абаһанайнай хойно үдэр бригадынгаа бүхы членүүдые суглуулжа, өөһэдынгөө абаһан уялга тухай тодорхойлхо зуураа, бригадынгаа зарим членүүдэй дүй дүршэлые дээшэлүүлжэ шудха загай цехтэ хэрэглэгдэхэ түсхай хэбүүдые һайн шанартайгаар бүтээхэ ба ажалай заршамые эрхим лэ дэ хэмжээдэ таби а тухай хөөрэлдөө үнгэргэһэн юм. Тиин тэрэнэй бригада хүдэлмэриин үедэ а һүүлэрынишье хэб бүтээ гэдэ һуража ба һан ба агалай шадабарине дээшэлүүлһэнэйнгээ ба хүдэлмэриингөө сагые зүбөөр хубаарилан таб һанайнгаа а аар январь, февраль һары га ажалай даалгабарине 150 процент дүүргэһэн юм. Мүнөө түс бригадын бүхы членүүд Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй үдэр бэлэг болгон ажалайнгаа 6 тээсые дээшэлүүлээ гэбэл, февралиин һүүлшын декадын ажалай даалгабарине 7 үдэрэй туршада соо 180 процент дүүргэһэн ба мартын түрүүшын декадын түсэбые мартын 8 хүртэр 130 процент дүүргэһэн байна.

Нүхэр Л. Латыповагай бригадатай мүрысэн ябаһан нүхэр Павел Степанович Меркушевай хүтэлбэрилдэг слесарьнуудай бригада ажалай бүтээсын һайн амжалтануудые түйлажа шадаһан байна. Түс бригада февраль һарынгаа түсэбые 127 процент, мартын түрүүшын 10 хоногой түсэбые Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй үдэр болтор 1 6 процент гүйсэдхөө. Мүн тэрэшэлэн нүхэр Трифоновэй хүтэлбэрилдэг токарьнуудай бригада, нүхэр Ефимовэй хүтэлбэрилдэг котельщигүүдэй бригада үнгэрһэн февраль һарын соо эрхим амжалтануудые түйлаһан ба мүнөөшье улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байнад.

Дээрэ хэлэгдэһэн эдир залуушуулай бригадын бүхы членүүд болбол арадуудай агуу эхэ вождь нүхэр Сталинай һунгагшадай урда хэлэһэн үгые гүнзэгыгээр шудалха зуураа саашадаа өө эдынгөө ажал хүдэлмэри дээрэ жэшээтэ һайн амжалтануудые түйлаха бодото уялгануудые абаһан байна. Тиихэтэй хамта бригадые хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Латыпова, Меркушев, Ефимов, Трифонов гэгшэд бүхы заводой хүдэлмэришэдэй дунда хүдэлмэриин заһбара сойлгуужын хүдэлмэри ябуулдаг ба участогууд дээгүүр ошожо хүдэлмэришэдэй бүлэгтэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгые уншажа үгэдэг байха юм.

Манай заводой комсомольско-залуушуудай эрхим бригаданууды хүтэлбэрилжэ байгаа эдэ шадабаритай залуу дүршэлтэд болбол гансахан лэ ажал хүдэлмэри дээрэ жэшээтэ һайн амжалтануудые түйлаһандаа заводой коллективэй дунда хүндэтэй һуури эзэлээ бэшэ, харин өөһэдынгөө сүлөө сагта олониигын ба агитационно-сойлгуулгамжын хүдэлмэри ябуулдаг, дайн сэрэгтэ хабаадагшадай бүлэнэртэ туһалха талаар бага бэшэ оролдолго гаргаһанайнгаа түлөө иимэ хүндэтэй һуури эзэлһэн байнад.

Павел Степанович Меркушевай бригадада хүдэлмэрилдэг залуу слесарь нүхэр Кулаков иигэжэ зугаална:

— Би түрүүшын үедэнүүдтэ слесарь боложо шадахаб гэжэ оройдооһье һанаагүй һэм, теэд манай шадабаритай бригадирай туһаламжаар хоёр һарын туршада соо бэеэ дангаараа түсхай захилнуудые бүтээдэг болооб. Минии хүдэлмэридэ нүхэр Меркушев ба бусад слесарьнууд саг үргэлжэ туһалдаг юм. Тэдэнэрэй туһалбаряар мүнөө ажалайнгаа даалгабарине 120—130 процент дүүргэдэг болооб.

Манай заводой хүдэлмэришэдэй дунда жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилжэ байгаа эдир залуушуулай бригаданууды хүдэлмэриин дүй дүршэл болбол бүгэдын шадабари болохонь лабтай.

В. ЯЗЫКОВ, Судно заһабарилгын заводой партбюрогой секретарь.

Заводой стахановецууд

Улан-Удын Механическэ заводой хүдэлмэри эрхилдэг коллективэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ механическэ цехын эрхим стахановецууд түрүү һуури эзэлээ.

Дүй дүршэлтэй токарьнуудай фронтдо мордохо үедэ нүхэр Сталинагаа үгэлһэн уялгаар заводой механическэ цехтэ ерэжэ һуралсаһан токареор хүдэлмэрилжэ эхилһэн гэрэй эзэн эхэнэрнүүд Мария Карпунова, Галина Ипатьева, Валентина Новокрешина гэгшэд энэ жэлэй январь февраль һаранууд ажалайнгаа даалгабарине хэлэн дахин үлүүлэн дүүргэжэ жэшээтэ һайн амжалтануудые түйлаһан байнад.

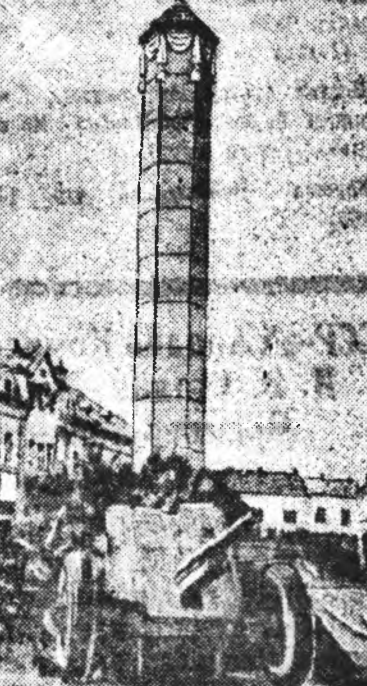
Мартын 1-һээ эхилэн дээрэ хэлэгдэһэн 3 эрхим токарьнууд мартын 8-ай үдэрые социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэн ажалайнгаа даалгабарине 250 процент дүүргэхэ бидэ гэһэн уялга абаһан байгаа. Тиин тэдэнэр өөһэдынгөө хэлэһэн үгэеэ хүрөө гэбэл; мартын 1-һээ мартын 8 хүртэр бүтээсээрээ ажалайнгаа 7 үдэрэй даалгабарине 416 процент дүүргэбэд.

— Нүхэр Сталинай үгэдэ бодото харюугаар ба Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй һайндэр — мартын 8-ине ажалай эрхим бэлэгээрээ угтахын түлөө бидэнэр социалистическэ мүрысөөндэ ороо һэмди. Теэд хэлэһэн үгэдөө хүрэхын түлөө ажалдаа гараһан сагһаа хойшо нэгэшье минутын һаадгүйгөөр хүдэлмэрилөөд, үдэшэлэн хүдэлмэреэ дүүргэхэдэ үгэөөд үгыеэ ажалда хэрэглэгдэхэ бүхы зэр зэмсэгүүдые бэлэдээд ба үглөөгүүр ерээдээ эхилхэ түсхай ажалаа абажа, станогойнгоо хажууда бэлэ хээд гэртээ ошодог һэмди. Иигэжэ бидэнэр ганса мүнөө хүдэлмэрилнэ бэшэ, харин дайн сэрэгэй үедэшье хэдэн жэл соо фронтдо хэрэгтэй продукцинуудые гаргажа ба хадаа эгээл иимээр хүдэлмэрилдэгшэ һэмди, — гэжэ эрхим стахановка Мария Карпунова зугаална.

Мүн тэрэшэлэн шудхалаагай цехтэ хүдэлмэрилдэг хүбшэд нүхэд Евдокия Федорова, Екатерина Баженова, Наталья Коновалова гэгшэд эрхим бригадир Евдокия Третьякова гэгшын хүтэлбэри доро февраль һарынгаа даалгабарине 236 процент дүүргэһэн ба Уласхоорондын эхэнэрэй үдэр — мартын 8 хүртэр 10 үдэрэйнгөө даалгабарине 238 процент дүүргэжэ социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргалга дээрэ хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

А. ПЕШЕХАНОВА.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГОРОДУУДААР

Украинска ССР-эй Закарпатска областиин Хуст город.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Немецкэ эзэмдэгшэдһээ городые сүлөөлхын түлөө дайнда нүгшэһэн советскэ артиллеристнуудта памятник.

Е. Капытын фото (ТАСС-эй фотохронико).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

СССР-эй Верховно Соведэй депутат түрүүлэгшэтэй колхоздо

ТАМБОВ. «Память Ильича» гэжэ колхоз болбол область соогоо түрүү колхозуудай нэгэниинь юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүд соо энэ агууехэ патриотическэ хүдэлөөн түрэжэ, бүхы орондомнай дэлгэрһэн байна: «Память Ильича» гэжэ колхозой членүүд болбол «Тамбовско колхозник» гэһэн танкова колоннодо зөөри суглуулха ябадалда эхи татажа, тэдэнэр тиихэдэ хамагай түрүүндэ өөрынгөө нөөсэлһөө 185 мянган түхэриг оруулһан байна.

Энэ колхоз дайнай үе соо 100 мянга тухай пууд таряа, ехэ мяха, һү гүрэндөө тушааһан байна. Тэрэ хадаа үнгэрһэн жэлдэ элеэ хоол тушаалгын түсэбые ехээр үлүүлэн дүүргэһэн байна. Февралиин 10-да Жердевскэ һунгуулиин округто СССР-эй Верховно Соведэй депутатта нэгэн дуугаар һунгагдаһан Федор Яковлевич Кузьмин гэгшэ 15 жэлэй туршада соо үргэлжэ энэ колхозые хүтэлбэрилнэ.

Колхоз болбол СССР-эй Верховно Соведэй сессиине хабарай тарилгада гүйсэд бэлэдхэлтэйгээр угтажа байна. Тарилгын бүхы үрһэниинь хаагдаһан, тарилгын кондицида хүргэгдэһэн байна. Сеялканууд, культиваторнууд, анзаһануудынь заһабарилагдаһан байна. Поли дээрэ 200 тонно шөбхэ таргагдаһан, 100-гаад центнер үнэһэн ба шубуунай аргал суглуулагдаһан байна. Бүхы яровой полидо саһан тогтоогдоһон байна. Үнгэрһэн жэлдэ сагай ударилай таагүй байгаашье һаань, колхоз болбол гектарһаа 12 центнер хара таряа ба шэниисэ, 17 центнер овёс абаһан байна. Доной таряашалай уряалда харюу болгожо, энэ түрүү хүдөө-ажахын артелиин колхозниігууд болбол мүнөө жэлдэ гектарһаа 20 центнерһээ доошо бэшэ ороохото таряа ургуулха тэжэ шиидхэбэ.

Ф. Я. Кузьминай үүсхэлээр колхозниігууд болбол ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбые область соогоо хамагай түрүүн зүбшэн хэлсэһэн ба зохёоһон байна. Модо һуулгаха, сэсэрлиг тариха, колхозно виноградник хэхэ, ажахын шэнэ байранууды, кирпиисын завод, колхозно театрын байшан барихаар хараалһан байна. (ТАСС).

ЧЕЛЯБИНСКА ЗАВОДОЙ КУЛЬТИВАТОРНУУД

ЧЕЛЯБИНСК. Орджоникидзын нэрэмжэтэ станок бүтээлгын завод түрүүшынхиеэ дүрбэн универсальна тракторнуудай культиваторнуудые бүтээжэ гаргаба. Хүдөө-ажахын машино-бүтээлгын бүхэсоюзна институдай конструкциин шэнэ культиватор болбол мүнөө хүртэр хэрэглэгдэжэ байһан культиваторһаа хэдэн талаараа һайн байна. Һайжаруулагдаһан системын хутаганууд ба һалаатаһан һабзарнуудынь газарай хүрьһые 100 миллиметр хүртэр гүнзэгыгээр хахалан элдэхэ арга-боломжо үгэнэ. Үтэгжүүлхэ хэхэ бункер байгуулагданхай.

Мүнөө түс предприяти дээрэ поточно үйлэдбэрилэлгэдэ ороголго эмхидхэгдэжэ дүүргэжэ байна. Энэ һарада завод болбол хоёр зуун культиваторнуудые гаргаха байна.

Тэрээнтэй хамта заводой коллектив болбол нефтиин ажаүйлэдбэридэ хэрэглэгдэхэ хүсэ ехэтэ малталгын машинануудые үйлэдбэрилгые шудалжа байнад. Туршалгын тодхолгын үзелнүүдые суглуулжа эхилһэн байна. Апрельдэ 20 машина бүтээгдэхэ байна. (ТАСС).

Кирпиисын завод юундэ гээгдэнэ

Барилгын организацинуудай кирпиисэ үгэхэ даалгабари таһалдажа байна

Дайн сэрэгэй хатуу жэлнүүдтэ республикын бүхы заводууд предприятинууд, фабриканууд түхеэрэлгэнүүдээ имагтал фронтдо хэрэгтэй продукцинуудые гаргалгада зорюулжа, тэрээндэ таарамжатайгаар тодхоһон байха юм. Энхэ амгалан байдалда ороһон сагһаа хойшо түрүү түрүү предприятинууд ба заводууд мүнөө үедэ арадай ажахын хүгжэлтэдэ зорюулагдаха продукцинуудые, материалнуудые үйлэдбэрилэн гаргаха талаар жэшээтэ һайн амжалтануудые түйлаа.

БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажаүйлэдбэриин барилгын материалнуудай Управлениин хабаатай заводууд болбол үнгэрһэн жэлнүүдтэ гайхамшагта амжалтануудые түйлаһан байна гэбэшье, зарим заводуудынь 1946 оной январь ба февраль һарануудта үйлэдбэриингээ түсэбые дүүргэжэ шадаагүй байха юм. Жэшээлхэдэ Дээдэ Березовкиин кирпиисын завод 1945 оной эсэстэ продукци гаргахаа болижо заһабарида ороһон байгаа. Тиин түс завод болбол 1946 оной январиин 15 болтор капитальна заһабарияа дүүргэхэ түсэбтэй байһан аад, февралиин 20 хүртэр унжагайруулжа дүүргэһэн байна.

Заводой заһабариин унжагайрһан ушар шалтагаан тухай хаража үзэбэл, тэрэ заводой хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэреэ гансахан лэ өөһэдынгөө шалабаригүйгөөр эмхидхэһэн дээрэһээ ба заһабарида хэрэглэгдэхэ материалнуудые хүсэд хангажа шадаагүй дээрэһээ заһабариин түсэб саг болзортоо дүүрээгүй байна. Мүн энэ завод дээрэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулха, шалтарһан хунуудые урмагуулан тэдэнэрэй ажалай бүридхэлые һайжаруулха тухай социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээгүй. Эгээл иимэ дээрэһээ Дээдэ Березовкын кирпиисын завод январь ба февраль һарада хамагай хойно шэрэгдэн ябана.

Түс завод болбол 1946 оной нэгэдэхи квартал соо 300 мянган түхэй кирпиисэ. 300 мянган галдаһан кирпиисэ үйлэдбэрилэн гаргаха түсэбтэй аад. февраль һара соо оройдоол 60.000 түхэй республикын городууд ба тосхонуудаар үйлэдбэриин предприятинууд ба эмхи кирпиисэ гаргаһан байна. Мүнөө үедэ зургаанууд дээгүүр шэнэ ехэ барилганууд байгуулагдажа эхилһэниинь лабтай. Тиин дээрэ хэлэгдэһэн кирпиисэ бүтээдэг механизированна завод түс барилгын байгуулалтанууда хэрэглэгдэхэ материалнуудые бэлэдхэхэ уялгатай аад, мүнөөдэрэй байдалаар энэ хүдэлмэриин рюусалгата хүдэлмэридэ һаад ушарүүлхань лабтай болоод байна. Кирпиисын завод болбол эрхим дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ талаар хэмжээ абанагүй. Үнгэрһэн һарын соо түсэбэй ёһоор 75 хүдэлмэришэн байха аад, бодото дээрэ оройдоо ... гаран хүдэлмэришэдтэй байгаа. ... директор А. Б. Мартынов гэгшэ ... бэриин түсэбые дүүргэхэ тухай, ... мэришэдэй дүй дүршэлые дээшэлүүлхэ, ажалай бүтээсые, эмхидхэлые ... руулха тухай хэдэ хэдэн хэмжээ... ганууды абаа гэбэшье, мүнөөдэр ... тэрээнээ бодото дээрэнь бэелүүлээ... даагүй байна.

БМАССР-эй Арадай Комиссариадай ... ведэй хараалгын ёһоор кирпиисын ... болбол март һараһаа эхилэн хоёр ... тайгаар хүдэлмэрилхэ ёһотой байһан ... хүдэлмэришэдэй болон дүй дүршэл... дутуу дээрэһээ мүнөөшье нэгэ ... соо хүдэлмэрилнэ. Завод дээрэ ... дэһэн хүдэлмэришэдэй дүй дүршэл... шэлүүлхэ (үйлэдбэриһээ таһаралта... һургуули ябуулагдана гэбэшье, ... гуулида оройдоол 20 гаран хүн ... дуулагдаһан байна.

Кирпиисын заводой бүхы хүдэл... шэдэй, албахаагшадай, дүй дүршэл... коллектив болбол Москва городой ... гагшадай урда нүхэр Сталинай ... туухатэ үгые гүнзэгыгээр шуд... ажал хүдэлмэри дээрээ толотомо ... гүйлахын түлөө эрид шангаар ... уялгатай.

Һаяхан дабжуулагдаһан залуу ... бэрилгэшэ заводой директор ... Александр Васильевич Мартыновай ... тэлбэрилхы хүдэлмэридэнь БМАССР-эй Арадай Комиссариадай Соведэй ... үйлэдбэриин барилгын материалнуудай Управлениин хүтэлбэрилэгш... хүй дүршэлтэй һаяын сагта бодото ... һалажа үгэхэ уялгатай гээшэ.

Хэрбээ түс заводой коллектив ба ... тэлбэрилэгшэдэй, барилгын ... риалнуудай Управлениин хүтэлбэр... шэдэй бодото хэмжээ абаагүй ... кирпиисын завод болбол 1946 оной ... гэдэхи квартал соо республикын ... лэдбэриин байгуулалтада хэрэгл... 300.000 галдаһан кирпиисэ ба 300... түхэй кирпиисэ гаргажа ... байна.

Ж. ЖАМБ...

Дондоков Бадмаев хоёрой бригаданууд

Ой модоной ажахы дээрэ модо бэлэтхэлэй ба шэрэлгын хүдэлмэриин сезон дүүрхэ сагынь дүтэлөө. Тиин энэ ажалда хүдэлмэрилжэ байһан эрхим бригаданууд һунгуулиин урда тээхи ба нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэдэ зорюулһан социалистическэ мүрысөөндэ орол сожо жэшээтэ һайн амжалтануудые түйлаһан байнад.

Курбын леспромхоз дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой модошодой бригада ин дабаритай бригадир нүхэр Дондоков й хүтэлбэри доро хүдэлмэрилжэ январиин эсэсэй мэдээгээр модо шэрэлгын түсэбые 73 процент, модо отололгын түсэбые 60 гаран процент дүүргэжэ социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн байна. Мүнөө нүхэр Дондоковой бригада болбол Шулуутайн леспромхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа Бичурын аймагай колхозниигуудай жэшээгээр модо отололго ба шэрэлгэ дээрэ эрхим амжалтануудые түйлаха уялга абаһан юм. Тиигээд нүхэр Дондоковой бригада болбол мүнөөдэрэй байдалаар модо отолхо ба шэрэхэ түсэбөө дүүргэжэ байна.

Тиихэтэй хамта түс леспромхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой модо отолгошодой ба шэрэгшэдэй бригада (бригадирынь нүхэр Бадмаев) модо отололгын ба шэрэлгын талаар тон ехээр хожомдожо ябана. Нүхэр Бадмаевай бригада соо ажалай эмхидхэл, заршам ехэ муугаар табигданхай. Тиихэтэй хамта Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын түлөө эрид тэмсэхэ ёһотой байһан аад, ямаршье хэмжээ абанагүй. Модоной хүдэлмэридэ эльгээдэһэн колхозниигууд элдэб шалтаганаар арбаад үдэр хүдэлмэридэ гарадаггүй ябадалнууд үзэгдэдэг. Тиин зарим колхозууд модо отололгын ба шэрэлгын хүдэлмэридэ хүрэлсэхэ хүн үгэхэ ... хүдэлмэриие даахагүй — нэгэ гэрһээ ... үгэ наһан болоһон, нэгэ гэрһээ ... гаратай үхибүүдые эльгээһэн байна.

Модо отололгын сезонно хүдэлмэри эхилһэн сагһаа хойшо колхозууд түс ай түсэбэй ёһоор колхозниигууд унаа мори энэ харюу санаата ... гаргаха ба тэдэ нэртэ таарамжатай дал хангаха, ажалай эмхидхэлые ... ридхэлые шалгажа байха уялгатай ... зарим колхозудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр ... модо отололгын түрүүшын һарын ... түсэбөө оройдоо хори — ушан процент дүүргэһэн байнад. Энээн дээрэһээ ... отололгын ба шэрэлгын сезонной ... шын һаранууд а эрид хубилалта ... гажа шадаагүй дээрэһээ түсэбөө ... гэхэгүйн түлөө хүрөөд байна.

Мүнөөдэрэйшье байдалаар Хориин аймагай олон колхозууд (Ленинэй нэрэмжэтэ, «Путь Сталина» ба бусад) модо отололгын хүдэлмэри дээрэ ... ёһотой колхозниигудай ба унаа ... ной ... аха ыень татаһан байха ...

Хориин аймагай колхозууд ... үлэд байһан богонихон саг соо ... отололгын ба шэрэлгын хүдэлмэриин ... колхозниигуудые ба унаа мориине ... элсүүлэн гаргажа, өөһэдын ... лые усадхаха харюусалгата ... болоно.

А. ВОЛ...

Үбһэнэй үндэр ургасын түлөө

Үбһэнэй үндэр ургаса хуряахын түлөө иволгынхидай үүсхэлээр дэлгэрһэн бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ Зэдын түрүү колхозууд эдибхитэйгээр оро сожо байна.

Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхозниигууд иволгынхидай үнэтэ үүсэлые хүндэтэйгээр угтажа, халуунаар дэмжэжэ, энэ мүрысөөндэ нэгэн хүн шэнгеэр оролсоо. Тиин, түс колхоздо луговодческо 8 звено эмхидхэгдэбэ. Эдэнэрые дүршэлтэй колхозник Бадмажап Лундуков гэгшэ хүтэлбэрилхэ байна. Звенонууд 900 гектарай модо шулууе сэбэрлэхэ, 500 гектар сабшалан үһалха хүсэтэй һуваг канава малтаха, тэрэшэлэн хабарай һайрамаар сабшалан үһалха, урдань хаягдашаһан 9 километр утатай һуваг канава заһабарилха, гол мүрэнүүдые хаахын түлөө модо бэлэдхэхэ, 20 гектарта үтэг хэжэ буусажуулха, 10.000 тэргэ нагшабхэ гаргаха мэтын уялгануудые абаа.

Эдэ бүхы хэмжээнүүдые ... байхадаа, луговодческо звенонууд ... гын участогһаа гектар бүриһөө ... тнэр, ондоо сабшалаанһаа — га ... 15 центнер ургаса хуряахаар ... ба.

Мүнөө энэ колхозойхид ... һайжаруулха, тэрэнэй ургасые ... шүүлхэ, үбһэнэй валюу ... ехэдхэхэ хэмжээнүүдые абажа ... Луговодческо олонхи звенонууд ... дэлмэр дээ шиидэжэ ороод ... лангай олонхон гектар дээгүүр ... шэбхэ гаргагдаһан байна.

Луговодческо звеногой членүүд 1946 ондо үбһэнэй үндэр ургаса ... жа, адуу малдаа бүрдэм хү... жээлэй бата бэхи база байгуул... лөө түс тустаа тодорхой уялга абажа мүрысэнхэй.

Б. ЦЫРЕ...

Хабарай тарилгада жэшээтээр бэлэдхэе!

★
Д.Д.ЭРДЫНЕЕВ,
ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажалай таһагые даагша
◆ ★ ◆

...Верховно Советэй һунгалта... ...кандидатнуудые... ...газаргүй ... кандидатнуудта ... коммунистнууд ба партийна бэшэ ... олон ... ...Москва городой Сталинска ... округой һунгагшэдай һун... ...урда тэхи суглаан дээрэ хэлэ... ...үгэ хадаа бүхы советскэ ...политическэ болон үйлэдбэриин ...амжалтануудта зорюулаба.

...ба арадуудай агууехэ вождь ...болбол дайсанине илаха ...ба дайн сэрэгэй һүүлдэ ...ажалые улам хүгжүүлхэ, ...культура болон ажабайдалые ...тодо һонор заабари үгэһэн.

...советскэ арад зонтой хамтаороной ...тарилгад Бүхэсоюзна социалис... ...мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоод, ...сэрэгэй үеын урда тэхи ...хүртэр һэргээн бодхоохо гэһэн ...түүхэтэ заабарине бэе... ...түлөө шууд тэмсэжэ байха юм. ...тарилгада бэлэдхэлые жэшээ... ...түлөө Бүхэсоюзна со... ...мүрысөө эмхидхэхэ тухай ...колхозннгуудай Советскэ Союз... ...эмэгтэй бүхы колхознигууд, ...политическэ газартаряалангай хүдэл... ...хандалга хадаа Советскэ ...колхозно тарлашадай политическэ ...уйлэдбэриин угаа ехэ дэбжэлтэ дээрэ ...тодо һонороор гэршэлжэ үгөө. ...колхознигуудай энэ үнэтэ үүсхэ... ...республикын МТС ба колхо... ...хүдэлмэр дэмжэбэ. Гашейн машина... ...станцин коллектив рес... ...эгээл түрүүлэн Бүхэсоюзна ...социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон ...мын, тус МТС-эй коллектив ...Верховно Советэ һунгалтануу... ...гэһэр—байгша оной февралиин ...тракторнууд машинануудай заһабарил... ...урид, бүримүһэн шиидхэ... ...уялгана амжалтатайгаар ...Мүнөө тус МТС-эй коллектив ...тарилгые жэшээтээр үнгэргэжэ, ...тракторaap элдүүрилһэн бүхы ...гектар бүриин 100 пууд... ...ороохото культурануудай ...трактор, тракторнуудые зөөлэн ...оруулан, 32000 гектар ...арилжэ, энэ жэлдэ сэрэгэй ...тэхи хүдэлмэриин хэмжээндэ ...уялгануудые абаба.

...Саянтын машинно-трак... ...нууд трактор заһабарилгын ...болзорһоо урид дүүргээд та... ...бэлэдхэлэй бэшэ бусад хүдэлмэ... ...эршэтэйгээр ябуулжа байна. ...Хэжэнгын, Хоринн, Иволгын, ...Селенгынн МТС-үүд трактор ...жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүр... ...байха юм.

...хүдөө ажалай хүдэлмэри... ...эрэгтэй эмэгтэй колхозни... ...Сталинай түүхэтэ үгые зүб... ...хабарай тарилгада бэлэдхэ... ...дүүргэжэ, полевой хүдэл... ...агротехническэ эрхим бол... ...һайн шанаргайгаар дүүргэ... ...ургасын бата бэхи үндэһэ ...шэнэ уялгануудые абаад, ...хамта тарилгада бэлэдхэлэй ...хаа-хаанагүй түргэдэжэ

...колхозууд тарилгада хэрэглэг... ...культуранудай үрэһэ ...кондинциа хүргэһэн. ...машина зэмсэгүүдые за... ...дүүргэһэн байна. Тэрэшэлэн ...агротехническэ хэмжээ-ябуулга. ...газарые хабар үһалха бэлэд... ...тухай түрүү колхозууд ...үнгэргэжэ байха юм.

...аймагай «Заветы Ильича» ...правлениин түрүүлэгшэ нүхэр ...1946 оной хабарай тарил... ...талмайда хэрэглэгдэхэ эрхим ...үрэһэ хааха бүгэдыень, сэбэр... ...кондинциа хүргэһэн, бүхы плуг, сеялкэ, борной болон моринной-транспортна хэрэгсэлнүүдые заһабарилжа бэлэн болгоһон байна. Муу шадалтай хүдэлмэришэ моридоо илгажа амаруулһан ба һайн тэжээл дээрэ табиһан байха юм. Мүнөө энэ колхоздо полевой стан баригдажа дүүрүүтэйхэн байна. Гадна, һарабшатай ток баригдажа байнхай. Шэнэ тэргэ болон бусад хэрэгсэлнүүдые олоор бэлэдхэжэ байха юм. Мүнөө 20 шэнэ тэргэ бэлэн болгонхой. Тус колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд яровой культура бүхэнэй тарилгые агротехническэ эрхим болзорнуудта үнгэргэжэ, энэ жэлдэ гектар бүриин 10 центнерһээ бага бэшэ ургаса хуряаха ябадал хангаха шэнэ уялгануудые абаһан байна. Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Клочинин, партийна организациин секретарь нүхэр Шангина), «Авангард» (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Корнеев), «Улаан Номто» (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Мункуев), Свердловэй нэрэмжэтэ (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Григорьев) ба бусад колхозууд тарилгада бэлэдхэлые һайнаар ябуулжа байха юм. Торин аймаг соо хамтадаа 9 колхоз тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые дүүргэһэн, 7 полевой станай барилга дүүргэгдэжэ байна. Тэрэшэлэн энэ аймаг соо 400 тэргэ шэнээр хэглээ. 4 һарабшатай тогууд баригдажа байна.

Закаменай, Кабанскын, Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн колхозууд Ростовско колхознигуудай хандалгые үргэнөөр зүбшэн хэлсээд, социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоһоной ашаар, тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байнхай. Энэ хадаа тэндэхи партийна, комсомольско болон советскэ органуудай үргэн ниитэ колхознигууд ба МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ ба үйлэдбэриин дэбжэлтые толгойлон, тэдэнэрые хабарай тарилгада эрхим бэлэдхэл хэхэ ябалалда зоригжуулһые гэршэлжэ үгэнэ.

Хүдөө ажалые хүсэд һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжүүлхэ зам—саашадаа колхозуудые хүгжүүлхэ, ургасые ба малажалые дээшэлүүлхэ ябадал болоно. Энэ жэлэй хабарай тарилга хадаа энэ замай шухала шатань мүн. Тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхэдэ үндэр ургаса түйлагдаха байна. Тиимэдэ тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри айхабтар ехэ удхашанартай гээшэ. Тиимэл хадань түрүү зэргын колхоз, МТС-үүд хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдтэ гол зорилгоёо табина.

Гэбэшье, республикын бүхы колхоз, МТС-үүд тарилгада бэлэдхэлые һайнаар үнгэргэхэ тухай оролдоогүй байһаар. Тиимэ байдалтай колхоз болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд 1946 оной Сталинска Дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын жэлэй тарилые амжалтатайгаар үнгэргэхэ бэлэдхэл хэхэ ябадал бодотоор толгойлоогүй байха юм. Зарим нютагуудаар Ростовско колхознигуудай ба Гашейн машинно-тракторна станциин коллективүүдэй үнэтэ үүсхэлнүүдые зүбшэн хэлсэжэ дэмжэхэ ябадал хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэн байна. Иимэ нютагуудахи партийна, советскэ органууд эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба МТС-үүд хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ болон үйлэдбэриин дэбжэлтые толгойлжо, тэдэнэрэй бүхы хүсые тарилгада бэлэдхэлые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ элсүүлээгүй байха юм.

Олонхи колхозууд мэнэ һая болтор хараагүй байгаа. Тэрэнһээ болоно, ороо эрхим шанартай үрэһэ хааха тушаа ан... һото культуранудай үрэһэ хааха, сэбэрлэхэ болон тарилгын кондинциа хүргэхэ хүдэлмэринүүд хангалтагүй байха юм. Тэрэшэлэн хэдэн олон трактор, плуг, сеялкэ, борнойнууд заһабарилагдаадүй байһаар. Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд тон һулаар ба шанар муутайгаар үнгэргэгдэнэ. Олонхи колхозууд үһалууриин шэнэ системэнүүдые бариха ба бии байһан юумэнүүдээ заһабарилха хэмжээнүүдые абанагүй. Хэдэн олон колхозууд аяар мүнөө хүртэр үһалууриин системэнүүдые заһабарилха хэрэгсэлнүүдые бэлэдхэхэ ба хүдэлмэрилхэ газарта зөөжэ абаашаха ябадалые муугаар эмхидхэнхэй. Зарим аймагууд аяар мүнөө хүртэр моринной-транспортна хэрэгсэлнүүдые заһабарилжа эхилээдүй, полевой хүдэлмэринүүдтэ зүдхэхэ хүсые бэлэдхэхэ ябадал хараадаа абажа, анхараадүй байха юм.

Мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ ба звено, бригадануудые даагшадые шалэн олохо мэтын шухала хэмжээ-ябуулганууд хаа-хаанагүй һулаар үнгэргэгдэнэ. Бригада ба звенонуудые хэрэгтэй хүнүүдээрынь хангаж хүсөөхэ, тэдэнэртэ мори унаа болон зэр зэмсэгүүдыень тушаажа үгэхэ мэтэнүүд хүсэд хэрэгсээгдэнэгүй.

Кударын, Кяхтын, Заиграйн, Баргажанай, Курумканай ба бусад аймагуудай колхозууд хабарай полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэлые илангаяа хангалтагүйгөөр ябуулжа байха юм. Кударын аймагай колхозууд байгша оной мартын 1-эй мэдээгээр поли дээрэ паг шэбхэ зөөхэ түсэбөө оройлоо—29.0 процент, шубуунай аргал суглуулха түсэбөө—30 процент, үнэһэ суглуулха түсэбөө—32 процент дүүргэһэн, заһабарилха сеялкэнүүдэй—67 процентые, плугуудай—98 процентые бэлэн болгоһон байна. Моринной-транспортна хэрэгсэлнүүдые заһабарилжа ба шэнээр бэлэдхэжэ эхилээдүй байһаар. Хүдэлмэришэ моридойнь шадал шэнээч тон муу байха юм. Тэд, эндэхи колхозууд мори унаагай хүсэ шадалые һэргээхэ, эмниг мори, сар болон һубай үнеэдые һургажа полевой хүдэлмэридэ хэрэглэхэ тушаа һаналаа табяагүй байна.

Аймагай колхозууд тарилгын газарые хабар үһалха ехэхэн аргатай гэбэшье. һүүлэй жэлнүүдтэ энэ арга-боломжоёо хэрэглээгүй байгаа. Тиигэбэшье, мүнөө жэлдэ хабартаа газар үһалха бүхы аргаяа хэрэглэхын түлөө энэ гэхэ юумэ хээгүй байһаар гэхэдэ һэжэггүй. Газар үһалха системэнүүдтэ хэрэглэхэ 133 кубическа метр модо бэлэдхэхэ байһан аад, 8 кубическа метр бэлэдхэһэн, 23 мелиоративна звено эмхидхэхын орондо, миил 5 звено эмхидхэһэн байха юм. Тарянажалай бригада ба звенонууд олонхи колхозуудаарынь хүсэлдөөгүй байһаар. Кударын аймагай колхозуудай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ иимэ хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байһан ябадал республика соо нэгэхэн баримта бэшэ байна.

Хабарай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ тракторна паркнуудые сар болзор соонь, эрхим шанартайгаар бэлэдхэхэ гээшэ тон ехэ удхашанартай байһан болобошье, зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд трактор болон хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилые болошогүйгөөр хожомдуулжа, горючи түрхихэ тоһо зөөхэ, газогенераторна тракторнуудта хэрэглэхэ түлишэ бэлэдхэхэ шухала хэмжээнүүдые унжагайруулжал байһаар.

Буйтунска, Курбын, Ехэ-Куналейн, Ново-Брянска, Кяхтын, Закаменай, Итанцын, Үшөөтэйн МТС-үүд трактор ба хүдөө ажалай прицепной машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые илангаяа муугаар ябуулжа байха юм. Тэдэ МТС-үүд тракторна паркын оройлоол хахадыень бэлэн болгоһон байна. Гадна, заһабарилгын шанарые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байха юм. Тэрэшэлэн горючи болон газогенераторна тракторай түлишэ бэлэдхэлые муугаар ябуулна. Бага-Куналейн, Тункэнэй, Ехэ-Куналейн, Темлюйска, Курбын, Хонхолойн, Хоринн, Үшөөтэйн ба бусад МТС-үүд газогенераторна тракторнуудай түлишые тон хангалтагүйгөөр бэлэдхэнэ. Энэ хадаа тарилгын үедэ газогенераторна тракторнуудые ниил байлгаха аюулда тохёолдуулжа боломоор байна.

Тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэрине республикын МТС, колхозуудай иимэ хангалтагүйгөөр ябуулжа байһан шалтаг юуб гэхэдэ, олонхи аймагуудтахи партийна, советскэ болон газартаряалангай органууд, МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабарай полевой хүдэлмэридэ саг соонь бэлэдхэхэ ябадал хангамаар бодото хэмжээнүүдые абаагүй, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дурадхалнуудһаа шухала тобшолол хээгүй, үнгэрэгшэ жэлдэ олохон колхоз ба МТС-үүдэй тарилгада бэлэдхэлые гээгжэжэ эхилээд, муу шанартайгаар ба мэгдүүгээр үнгэргэһэн дээрэһээ яровой тарилгые унжагайруулжа, бага ургаса хуряаһан ябадалһаа һургаал абаагүй байһанһаа болоно гээшэ. Хэрбээ партийна, советскэ, газартаряалангай орган, МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй тарилгада бэлэдхэлэй эдэ дутуунуудые усадхаха талаар эрид хэмжээ абангүй колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй бүхы хүсые энэ шухала хэрэгтэ хүсэд элсүүлжэ шадаагүй байгаа һаа, хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй эгээл шухала шата болохо хабарай тарилгада юушье бүтээнгүй байжа дээрэ ортошохо байнабди.

Партийна, советскэ, газартаряалангай органуудай шухала зорилго хадаа эдэ бүхы дутуу дундануудые дары усадхах. талаар эрид хэмжээнүүдые абажа, үрэһэ хааха сэбэрлэхэ, трактор болон хүдөө ажалай машинануудай заһабарилгые мэнэ һэбээр дүүргэхэ, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай үбэлэй түсэбүүдые хүсэд ба һайн шанартайгаар дүүргэхэ, тарилгада хэрэглэгдэхэ зүдхэхэ хүсые бэлэдхэхэ ба эмнигүүдые һургаха, моринной-транспортна хэрэгсэлнүүдые бүримүһэн түхеэрэхэ, үһалууриин системэнүүдые заһабарилха, шэнээр бариха, тарянажалай бригада звенонуудые хүдэлмэришэ хүсөөр хүсэлдүүлжэ, тэдэнэртэ зүдхэхэ хүсэн, зэр зэмсэг болон тарилгын газар тушаажа үгэхэ, тэрэшэлэн тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ бүхы хэрэгсэлнүүдые хараалха ябадал хангаха байна.

Энэ шухала зорилгонуудые бэелүүлхын зорилгоор, колхозно деревниин политическэ ба үйлэдбэриин дэбжэлтые Ростовско колхознигууд ба Гашейн МТС-эй коллективэй хандалгын үндэһэ һуури дээрэ хэрэглэн колхоз, МТС, бригада, звено ба колхозник, трактористнуудай дундахи социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. 1946 оной хабарай тарилгада бэлэдхэлые жэшээтээр үнгэргэжэ, тэрэнние амжалтатайгаар үнгэргэхын, хүдөө ажалай культурануудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн нютаг бүхэнөөр шангатхагдаха байна. Энээнине хүтэлбэрилэн, колхознигууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй өөдөө абаһан уялгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ хүдөө нютагуудтахи партийна организаци болон коммунистнууд харюусалгатай үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Партийна эхин организацинууд, МТС ба колхозуудай хүдэлмэридэ хэзээ бүхэнэйхиһөө эдибхитэйгээр хабаадалсажа, бригада ба хүн бүхэнэй ажалые шалгажа байха ёһотой.

МТС, колхозуудай партийна эхин организацинууд политическэ ниитын хүдэлмэрине улам һайжаруулжа, колхознигууд ба МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые хүдөө ажалай урда табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ элсүүлхэ байна.

МАНАЙ ЗВЕНОГОЙ УЯЛГА БА ҮНЭН ХЭРЭГҮҮД

Һүүлэй үедэ манай «Авангард» колхоз сабшалангые хэрэгсээнгүй байжа. үбһэ тэжээл багаар хуряажа абадаг болошоо һэн. 1943 ондо—2.400 центнер, 1944 ондо—3.600 центнер үбһэн абтаһан байха юм.

Колхоздо луговодческо звеногой эмхидхэгдэһэнһөө хойшо сабшалангай ургаса дээшэлжэ эхилһэн байна. Сабшалан һайжаруулхын түлөө оролсоһон луговодческо звеногой членүүд үбһэнэй үндэр ургаса хуряахын түлөө бүхы хабаяа элсүүлжэ байха юм. 1944—45 онуудай үбэлэй үедэ сабшалан дээрэ 35 мянган кубометр мүлһэ шэрэгдэһэн, газар үһалхын тулада хаалтанууд бэлэдхэгдэһэн, паг шэбхэ гаргагдаһан байна.

Хабар эртэ байхада сабшалангай газар һайрамаар үһалагдаһан байха юм. Колхозой бүхы сабшалан луговодческо звеногой членүүдтэ даалгагдажа үгтөө һэн. Тэдэнэр сабшалангые харууһалха, үһалха хүдэлмэринүүдые зээн ёһоор ябуулһан байха юм. Бүхы сабшаламнай 3 дахин үһалагдаа һэн. Түрүүшын үһалууриие—майн эхэр, хоёрдохи үһалууриие—майн һүүлээр гурбадахи үһалууриие—үбһэ хуряалгын эхилхэһээ арбан хоног урид үнгэргэһэн байнабди. Үһалуури түхеэрэн сүүдхэ соо үнгэргэгдөө һэн.

Майн арбаһаа эхилжэ сабшалан дээгүүр мал алуулха ябадал болюулагдадаг юм. Звеногой членүүд үгтэлжэ үндэр наһатай болобошье, хоёр гурбан хүнэй орондо хүдэлмэрилжэ гараһан байна.

Сабшалангые һайнаар харууһалжа шадаһанай ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ урдынхиһаа үлэмжэ һайн ургаса абтаа һэн. Дунда зэргээр бүхы сабшаланһаа гектар бүриин—14 центнер, зарим участогуудһаа гектар бүриин—35—40 центнер үбһэн абтаа. Үбһэнэй валова суглуулга 8 мянган центнер гү, али 1944 оной хиһоо 4,5 мянган центнер үлүү абтаһан байна. Энэ хадаа гансал колхоздо ашатуһа хүргөө бэшэ, харин звеногой членүүд үбһөөр намайтэ түлбэри абажа олзо олоо.

Манай звеногой членүүд Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай хандалгые халуунаар угтажа, сабшалангые жэгдэрүүлэн һайжаруулха, тэрэнэй ургасые дээшэлүүлхэ, үбһэнэй валова суглуулгые ехэдхэхын түлөө Бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ эбтэйгээр оролсоо һэн. Тиихэдээ үһалууриин бүхы системэнүүдые заһабарилжа, 600 гектар сабшалан 3 дахин үһалха, 80 гектарта үтэг хэжэ буусажуулха, намагтаһан газарые хатааха түсэб хэжэ баталһан байна. Тиигээд байхадаа бүхы сабшаланһаа дунда зэргээр гектар бүриин —18—20 центнер, зарим участогуудһаа гектар бүриин—100 центнер үбһэ абажа шадахамнай лабтай.

Үбһэнэй үндэр ургаса хуряахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһонһоо хойшо манай звеногой членүүд сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри эхитэйгээр ябуулжа эхилээ. Үбэлэй үеын агротехническэ хэмжээ ябуулгануудай түсэбые эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө звеногой член бүхэн үнэн зүрхэнэй оролдолго гаргажа байна.

Манай звеногой членүүд сабшалан дээгүүр топшон халяаха, саһа тогтоохо, наг шэбхэ тарааха хүдэлмэринүүдые урда жэлнүүдэйхиһээ үлүү һайнаар үнгэргэжэ байха юм. Хабар дулаан болохотой хамта, сабшалан һайжаруулха бүхы хүдэлмэринүүдтэ жагсаран орохо байнабди. Мүнөө жэлдэ үһалууриие саг соонь үнгэргэхэ, сабшалангые бургааһа харгана болон модо шулуунһаа сэбэрлэхэ, нютагай үтэгжүүлгэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ ябадалда онсо анхаралаа табиха ёһотойбди. Юуб гэхэдэ, Бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ оролсохоёо абаһан уялгануудынай хооһон саарһан дээрэ үлэхэ зэргэгүй үнэн хэрэгүүдээр бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй. Тиихын тулада бидэнэр, луговодууд республикын солото луговод В. А. Герасимов гэгшын дурашалые халан абажа, сабшалан дээгүүр эсэшэ-сусашагүйгөөр хүдэлмэрилхэ байнабди.

Адуу малые олошоруулан үсхэбэрилхэ, ингахдаа үбһэнэй үндэр ургаса хуряажа, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ябадал гэжээлэй бата бэхи бааза байгуулһанһаа болохонь мэдээжэ. Тиимэ болохолоор эрхим шанартай үбһэ ногоо элбэгээр хуряажа абаха гээшэ колхозник бүхэнэй арюун уялгань мүн.

Л. ГЕРМАШЕВ,
Иволгын аймагай «Авангард» колхозой луговод.

Герасимовска звеногой хүдэлмэри

Адуу малаа сайханан тэжээлээр хангахын түлөө Хэжэнгын аймагай «Зургаанай зам» артелиин членүүд мүнөө жэлдэ торьтойхон оролдолго гаргажа байна. Сабшалангые жэгдэрүүлэн һайжаруулха, тэрэнэй ургасые дээшэлүүлхэ, үбһэнэй валова суглуулгыень ехэдхэхын түлөө Иволгын аймагай Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай хандалгые зүбшэн хэлсээд байхадаа, «Зургаанай замайхид» үбһэ ногоо элбэгээр хуряаха тодо һонор уялгануудые абажа, социалистическэ мүрысөөндэ соргоор оролсоһон байха юм.

50 гектарта үтэг шэбхэ хэжэ буусажуулха, урдань элдүүрилэгдээгүй байһан 50 гектарай бургааһа, бодогые арилгажа, сабшалан болгохо, үһан голнуудта хаалта түхеэрэжэ газараа һайнаар үһалха, 10 километр утатай шэнэ һуваг канава малтаха, 15 километр хуушан һуваг канавые һэльбэн заһабарилха 1000 гектарые—3 дахин, 1500 гектарые—1 дахин үһалха, 500 гектарай модо шулууе арилгаха мэтэ хадаа зээрэхи колхозой членүүдэй социалистическэ уялгануудай гол пунктнууд болоно.

Иимэ уялгануудые абаад байхадаа, 5 хүнһөө бүридэһэн герасимовска звено эмхидхэжэ тэдэнэртэ хэхэ хүдэлмэриень даалгажа үгэһэн байна. Звеное хүтэлбэрилэгшэ Базар Бадмаев 73 наһатай болоһоншье һаа, ажал хүдэлмэреэ эршэтэй хурданаар ябуулдаг байха юм. Мүнөө энэ звеногой членүүд сабшалангай үндэр ургаса абахын түлөө эршэтэйгээр тэмсэжэ эхилэнхэй. Үбэлэй үедэ сабшалан дээгүүр хэгдэхэ хүдэлмэринүүдые—топшон халяаха, наг шэбхэ тарааха мэтые энэ звеногойхид һаадгүйгөөр ябуулжа байнхай.

Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай уряалаар Бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ эбтэй эетэйгээр оролсоһон «Зургаанай замайхид» үбһэнэй үндэр ургаса хуряажа, адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулжа шадахань лабтай.

Ц. ЦЫДЕНОВ, колхозой партийна организациин секретарь.

...1945 оной декабрь ба 1946 оной январь һарануудта тракторнууд ба хүдөө-ажалай машинануудые амжалтатай гаар заһабарилһанай түлөө Гашейн МТС-тэ ВЦСПС-эй ба СССР-эй Наркомземэй дамжуулгын Улаан туг хоёрдохёо ...шагнаба.

...ДЭЭРЭ: БМАССР-эй газартаряалангай Наркомнүхэр Дубровский гэгшэ МТС-эй директор нүхэр Алексеевтэ дамжуулгын Улаан туг барюулжа байна. Барюулган дээрэ ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой нэгэ... ...секретарь нүхэр Митявин (зүүн гарһаа) ба МТС-эй ахалагша механик нүхэр Хуторной (дундань) гэгшэд байлсаба.

...ДООРО: Гашейн МТС-эй эрхим эхэнэр трактористкануул, комбайнернууд: 1. Леонова, 2. Ревенская, 3. Гуслякова, А. 4. Гуслякова, Ф. 5. Бельская, 6. Аникина, 7. Жаракова.

Д. Зенинин фото.

ҺАМГАН

И. Назаров.

(Нэгэ үзэгдэлтэй комеди)

Кирилл—модоной бэлэдхэлдэ худэлжэ байһан хүн.
Фаня—тэрээнэй һамган.
Вера—бригадир.

Ой соо байһан майхан. Ойронь Кирилл Вера хоёр

ВЕРА—(Кирилдэ эбхэмэл саарһа һарбайна). Уншагты, үтэр энээнээ...

КИРИЛЛ—Минии өөрымни бэшэһэн мэдүүлгэ хаям.

ВЕРА—Тиимэл даа.

КИРИЛЛ—Юундэ уншаха гэнэш? Би энээниие өөрөө бэшээ хамнайб.

ВЕРА—Теэд өөрөө уншахал болоош.

КИРИЛЛ—(дураа гутан). Эхэнэрэй шашаг олон зан. (Аман соогоо өөртөө уншана).

ВЕРА—Хүнэй дуулахаар уншагты.

КИРИЛЛ—(Сухалдан.), Али артист хүндэл адляар аяглажа аашалжа байжа уншахамни гээшэ гү?

ВЕРА—Тиихэдэтнайшье болохо.

КИРИЛЛ—Уншаһуу. Дуулажа, сэдьхэлээ ханагты (Зореолон ханяана). Кх. Кх. Кх. (Уншана.) Мэдүүлгэ. Би өөрынгөө гэр бүлын хэрэгээр нэгэ недели соо Москва город ошоод ерэхые танай зүбшөөл гуйнаб. Кирилл Брыкалов.

(Өөрһөө нэмээжэ хэлэнэ.) Би литературада хүдэлдэг хүн байһан аад, мүнөө модо отолдог хүн болонхой гээшэб. Иимэ шүүгүү ой соо байжа байнаб. Эһотой драма болоод байна. Литературын талаар хаража үзэхэдэ яһала хангалтагүй бэшэгдэһэн байха.

ВЕРА—Үнеэрөө хадаа?

КИРИЛЛ—Үнеэрөө хадаа доромжолһон ябадал гээшэ! Намайе, 15 жэл саарһа гуурһан хоёрһоо бэшые мэдээгүй литературын хүдэлмэрилэгшые—түлеэшэн болгоод байна. Нүхэр Брыкалов. та, үнэхөөрөө модо отолдог хүн болоҗо тодороол гээшэ хат. Модо отолжол байгты. Би яаха гээшэбиб? Харана гут, эдэ минии гарые. Би энэ гараар юу хэхэ гээшэбиб?

ВЕРА—Эхэнэрнүүд танһаа хүсэтэй гартай байхалтай?

КИРИЛЛ—Энэ тэдэнэй өөһэдынь хэрэг!

ВЕРА—Та талда хаража байха болоно гээшэ гүт?

КИРИЛЛ—Мэдэнэб, мэдэнэб, энэ эмтын хэрэг. Би ямаршье принципиальна асуудал үргэнэгүйб. Намайе гансахан лэ недели соо табигты. Би ошожо ерээд, урагшатай һайнаар хүдэлжэ, хамаг бүхы түсэб үлүүлэн дүүргэхэб.

ВЕРА—Зүб даа. Энэ ехэшье принципиальна асуудал үргөө бэшэ байнат. Теэд энэ хэрэгэй ухаашанарые та ойлгоногүйт. Манай участок дээрэ бүхы хүдэлмэрилэдэй 85 процентнь эхэнэрнүүдшье һаа тэдэнэрэй нэгэнииньшье танай үгэхэгтэл иимэ мэдүүлгэ үгэнэгүй. Тэдэнэртэ танһаа хүнгэн байгаалтай? Али гэр бүлэнэргүй байтаа бэзэ гэжэ һанана гүт? Тэдэнэр тон ондоо мэдүүлгэнүүдые бэшэнэ. Жэшээлээд ерээ һаа (саарһа абаад уншана). «Ажалай фронтын боец, би. Татьяна Шевченко хоёр норме дүүргэхын уялга бэе дээрээ абаад, нам шэнги хүдэлхые...»

КИРИЛЛ—Хүнэй бэшэһэн зохёол лэ байна даа, начальник.

ВЕРА—Та ойлгыта бидэндэ хүн бүхэн үнэтэй байнал. Нэгэ хүнэй хэжэ шадаагүй хэрэг бэшэ нүхэдэйнь мүр дээрэ нэмэлтэ даабари болоҗо унаха байна. Танай мэдүүлгэ уншахадаа минии эшэдэһэн хүрэнэ.

КИРИЛЛ—Та хүн бүхэн үнэтэй гэжэ, хэлэнэт. Хүн бүхэн хаанашье үнэтэй юм гү, али гансахан эндэ үнэтэй юм гү. Би танине ойлгоноб, танай дүүргэхэ ёһотой байһан тусхай даабари танда үгтэһэн байгаа. Тэрээниие дүүргэхэ болоод байхада хэрбээ хүдэлхэ ёһотой хүндэ үбшэнэй...

ВЕРА—Та али үбшэн хүн гүт?

КИРИЛЛ—Минии һамгамни, мэдэнэ гүт, һамгамни үбшэн аад үшөө гансааран, би тэрээнэй түлөө эндэ сэдьхэлээ зобоноб. Би өөрынгөө ойро хүндэ һанаагаа зобожо туһалха уялгатай бэшэ гүб? Мүнөө хүн тухай, начальник хөөрөөн болоҗо байна.

ВЕРА—Зай, һайн, ябагты. Мэдүүлгэеэ үгэгты наашань.

КИРИЛЛ—(мэдүүлгэеэ үгэнэ.) 3 үдэр соо табяа һаа һайн байна, начальник.

ВЕРА—(һанажа үзэд гээд.) Хэрбээ таниие табиитаа табяа һаам юун гэжэ һанахабта?

КИРИЛЛ—Та наадажа хэлэнэ гүт, начальник.

ВЕРА—Үнэн сэхээ хэлээ һаамни яхаб.Бидэ танай хэхэ моды эхэнэрнүүдэй мүрэн дээрэ ашаалуужабди. Тэдэнэр нэгэ аргаар зүдхэжэ үзүүжэ.

КИРИЛЛ—Та намайе туршана бэзэт, начальник. Та минии гэрэй байдалда этигэнэгүй бэзэт?

ВЕРА—Нээрээшье этигэнэгүйб даа. Танай гэрэй байдал шалгажа ошохо забда сүлөө бидэндэ мүнөө үедэ олдохогүй байна. Ошогты. (Мэдүүлгыень гэдэргэнь бусаан үгэнэ).

КИРИЛЛ—(Резолюцийень уншана.) Оройдоол гурбахан үдэрөөр табяа байнат.

ВЕРА—Өөрөө гурбан үдэрөөр гэнэ бэшэ һэн гүт.

КИРИЛЛ—Гэһэмни гээшье һэл даа. О, эхэнэрнүүд! Хайрата Фанямни, шинии түлөө минии эндэ али зэргэ болоҗо ямар ехэ доромжолго үзэжэ байһыем ши мэдэдэг һайш даа.

ФАНЯ—(Хараа далда дуу гарана.) Орожо болохо гү?

ВЕРА—Орогты.

ФАНЯ—(ороно.) Амар мэндэ! Кирилл, инагни! Энэ биби. Танинагүй гүш?

КИРИЛЛ—(мэгдэнэ) Фаня гээшэ гүш?

ФАНЯ—Би өөрөө. Ерэхэ гэжэ һанаагүй гүш. Шинингээ эндэ ябахада би. иимэ залуу элүүр энхэ эхэнэр аад, яахадаа дулаан гэртээ һуужа байха гээшэбиб... Би месткомдо ошоод: Минии эхэ кассиршаар хүдэлэг, би модоной бэлэдхэлдэ ошоһуу гэжэ мэдүүлээб. Тиигээд намайе табяа (Вера тээшэ хандан) Мэдэнэ гүт, тэндэ намайе магтаа.

ВЕРА—Баярай түлөө танай гар барихые зүбшөөгыт. Үнэн зүрхэнһөө баясанаб.

ФАНЯ—Нээрээ гү? һайн даа.

ВЕРА—һайн даа танда. Ехэ һайниие хүсэнэб.

ФАНЯ—Харана гүш, Кирилл? Ши ябаш, Кирилл, минии түлөө айба гүш? Бү айгыш, би шамһаа ажалдаа гээгдэхэгүйб, би тиимэ шадалгүй бэшэб. Ши үнэхөөрөө хүсэ шадалаа хатуужажа, шамайе түрүүшээр хүсэхэнь бэрхэтэй байха бэзэ. (Вера тээшэ хандажа) Энэ хэр бэ?

ВЕРА—Юрдөө юун гэжэ хэлэхэ гээшэб даа...

ФАНЯ—Энэш өөрөө намда юуншье бэшээгүй. һайрхуутүй дарүу зантай хүн юм.

ВЕРА—Зүб даа, энэ тон дарүу зантай хүдэлмэришэн, мүнөөдэр мэдүүлгэ үгөөд байна...

ФАНЯ—Мэдүүлгэ гэнэ гүт? Ямар мэдүүлгэ.

КИРИЛЛ—(Сэдьхэлээ худалан тамхи татана.) Та минии мэдүүлгэ харуулхатнай гээшэ гү?

ВЕРА—Та өөрөө мэдэгты. Ажалай фронтын боец Кирилл Брыкаловай иимэ мэдүүлгэ дуулахада танай һамганда муу байхагүй бэзэ гэжэ би һананаб., Шэнэ ерэһэн модошон хадань танай мэдүүлгэ һамгандатнай һайн жэшээ болоҗошье үгэхэлөө болохо.

ФАНЯ—Уншагты, уншагты. Зай, Кирилл, уншаг лэ. Юундэ иигэжэ дарүу зангаа табингүй байха хүмши.

ВЕРА—Зүбшөөхэ гүт?

КИРИЛЛ—Уншагты.

ВЕРА—(Уншана). Ажалай фронтын боец, би Кирилл Брыкалов, хоёр нормо дүүргэхын уялга бэе дээрээ абаад, нам шэнги хүдэлхые бүхы бригадые уряалнаб.

ФАНЯ—Гоё байна даа, Кирилл! Би тиимэл байха гэжэ мэдээл һэм, Би энэ уряалдашни оролсожо, баһа гараа табихамни (Мэдүүлгыень уншангүй гараа табина).

ВЕРА—Хэсүү шуумгта зантай хадатнай би таниие амаршалнаб. Ойлгогты, түрүүшээр хүндэ байха.

ФАНЯ—Бултанда түрүүшээр хүндэ байгаа юм бэшэ гү.

ВЕРА—Энэ хөөрөөн лэ байна даа. Ошоебди, би танай байха байрые харуулаад өгэһүб.

ФАНЯ—Кирилл, ши намай эндэ хүлеэгээрэй.

ФАНЯ—(Ойгуураа Фаниие алад гаргаад, Кирилл тээшэ эрьен.) Гайхамшаг эхэнэртэй байһан хадатнай баясан амаршалнаб! (Гарана.)

КИРИЛЛ—(Гансааран) О, эхэнэрнүүд!

(Хүшэгэ).

КАБАНСКЫН КОЛХОЗ

XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бражник) Кабанскын аймаг соогоо түрүү колхозуудай нэгэн болохо юм.

Верховно Соведэй һунгалтын бэлэдхэлэй кампанийн ябажа байгаа үеһээ колхознигуудай политическэ эдибхинь бүри ехээр дээшэлһэн ба колхозой ажал хүдэлмэри эршэмтэйгээр урагшаа дабхижа, шэнэ амжалтануудые түйлагдаһан байна.

Москвагай Сталинска округой һунгагшадай урда энэ оной февралиин 9-эй үдэшэ хэлэһэн нүхэр Сталинай үгэ «XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые шэнэ амжалтануудые түйлахаар эршэдхэбэ. һаяхан болоһон хамтын суглаан агуу ехэ Сталинай хэлэһэн үгэдэ ба тэрээн соо табигдаһан гайхамшагта зорилгонуудта харюусан:

—Энэ жэлдэ тон һайнаар хабарай тариалгада бэлдээд, эрхим ургаса хуряажа, бүхы арад зоной һайн һуухын түлөө өөһэдынгөө хүсэ шадалые бүри-мүһэн хабаадуулхабди.—гэжэ тэндэ суглархан колхознигууд нэгэн дуугаар хэлэбэд.

Энэ хэлэһэн үгэнүүдынь дэмы талаар ошоногүй, харин тэрэ колхозой ажал хүдэлмэри дээрэ элитэ харагдана.

һаяхан XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо рейдовэ комиссэ мал ажалай үбэлжэлгэ ба хабарай тариалгын бэлэдхэлэй ябаса тухай асуудалнуудые хараба. Энэ харалгада И. Елизевой хүтэлбэридэг полеводческо бригада хабарай тариалгада тон һайн бэлэдхэлтэйгээр илгарба. Энэ бригада хүлөө ажалайгаа машина-зэмсэгүүдые тон һайн шанартайгаар заһаһан. Үбэлэй агротехническэ ябуулгануудай түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн ба адуу моридоо тобир тарганаар ондо оруулжа байһан байха юм.

Хабарай тариалгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө нүхэд П Пашинай ба П. Залупкинн бригаданууддта ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байһаниинь мүн тэмдэглэгдэбэ.

Рейдовэ комиссэ хадаа хаагдаад байһан таряанай хүрэнгые хаража, тон һайн сэгнэлтэ үгэбэ. Энэ колхоз өөрынгөө тариалгаһаа 785 центнер нэгэдэхи сортын үриһэ хааһан байгаа. Хаагдаад байһан үриһэниинь тон сэбэр ба һайнаар бэлэдхэһэн складууд соо хадагалагдажа байна.

Наг шэбхэ тарааха ба шубуунай аргал болон үнэһэ бэлэдхэхэ түсэбүүд дүүргэгдэө Мүн саһа тогтоохо түсэб үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна.

Үхэр малай үбэлжэлгэ энэ колхоздо тон һайнаар үнгэргэгдэжэ байһаниинь хэндэшье элитэ юм. Адуу малынь тобир тарган, һайн хүсэ шадалтай. Малайнь, байра байдал дулаан. хододоо хуурай дэбисхэртэй. Аяар зунһаа эхилжэ малайнгаа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэһэндээ мүнөө үбэл лаб хүрэхэ үбһэ ба һолоомо гэхэ мэтын адуу малай хоолтой байна. Габэшье, эндэ үбһэ һолоомо тон нягтаар, гамтайгаар гаргашалагдадаг байха юм.

Нүхэр Сталинай түүхэтэ үгые бүхы колхознигуудта ойлгуулхын түлөө колхозой эхин партийна организаци өөһэдынгөө агитаторнуудаар тон ехэ хүдэлмэри хэлгэнэ Тэдэ хадаа бүхы бригаданууд, фермэнүүд ба гүүртнүүд дээгүүр нүхэр Сталинай үгые уншадаг, тэрээниие хүн бүхэндэ ойлгуулдаг байна.

Нүхэр Сталинай энэ түүхэтэ үгэтэй танилсаад байхадаа, XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд социалистическэ мүрысөөе бүри үргэлжэлүүлэн тэрээндэ хамсыгаа шамаан оролсонод.

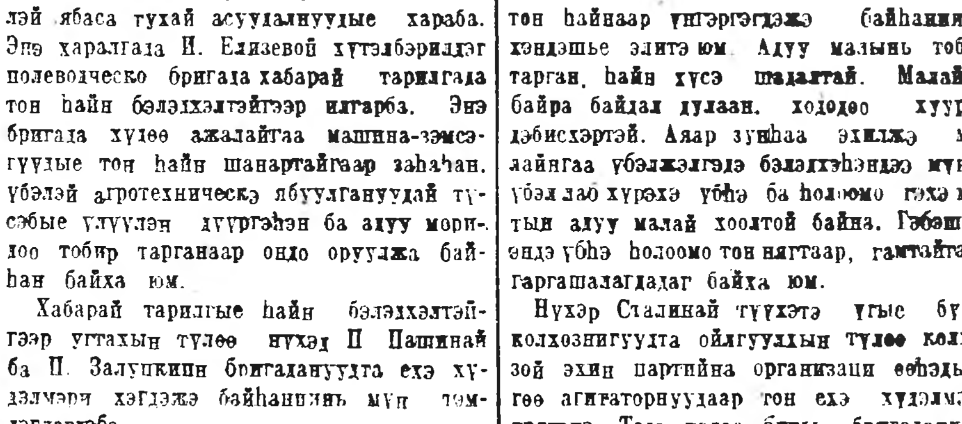
Д. ДУГАРОВ.

Хёлго голоор ашаа шэрэдэг болохонь

БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи бага голнуудые ашаглаха управлени 1946 ондо хёлго гэжэ голые шэнжэлэн эхилхэ гэһэн түсэбтэй байгаа.

Энэ голые ашаглахын тула 170 километр таладa шэнжэлэлэй хүдэлмэри эхилжэ, оёорынь гүнзэгы болгохо ба замыень залажа сэхэ болгохо хүдэлмэри ябуулагдаха юм. Тэрээнһээ гадна эрьеарынь онгосо байлгаха элдэб шухала түхеэрэлгэ барягдахаар хараалагдана.

Мүнөө энэ хүдэлмэриие хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула «Лесохимсоюзай» артельнүүд онгосо ба баржануудай бэрилгэ захалаа. Хамта 200 тонно үһа багтааха онгосо баржанууд барягдажа байна. Мүн Бичурын аймагай Хелго гэжэ голой эрье шадараар байдаг колхозууд 30-аад онгосонуудые бариха юм

Куйбышев городто Фрунзын нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэдтэ тусхай гэрнүүд баригдажа байна. Гэр бүхэнэйнь дэргэдэ огородой ба садай участогууд байха байна
А. Ковлевэй фото (ТАСС-эй фотохронико).

МАНАЙ РЕСПУБЛИКЫН ҺОНИН

350 агитаторнууд хүдэлмэрилнэ

Москвагай Сталинска һунгуулиин округой һунгуулиин урда тээхи суглаан дээрэ, февралиин 9-дэ, хэлэһэн нүхэр Сталинай үгые 350 гаран эдибхитэд-агитаторнууд Закаменай аймагай ажалшадта ойлгуулжа байна.

Тэдэнэй 113 агитаторнуудынь фермэнүүд, заимкануд дээгүүр хүдэлмэрилнэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малай фермэнүүд дээгүүр 5 агитаторнууд ойлгуулалмжын хүдэлмэри эрхимээр ябуулжа байнад.

Үхибүүдэй ясли шэнээр эмхидхэгдэхэнь

Тарбгатайн аймагай элүүрые хамгаалха таһаг эхэнэрнүүдые гэрэй хүдэлмэриһөө сүлөөлхэ ба тэдэниие олониитын хүдэлмэридэ үргэнөөр хабадуулхын түлөө хүдэлмэри ябуулжа байна.

Мүнөө энэ таһаг аймагай центртэ 100 үхибүүдые багтааха ясли шэнээр эмхидхэжэ захалба. һаяар аймагай центрэй ажалша ба олон үхибүүдтэй эхэнэрнүүд тус ясляда үдэрэй сагта үхибүүдээ орхихо арга-боломжотой болохонь.

Шэнэ магазинууд бии болгогдобо

Улан-Удын «Бурмонторг» стул, стол, орон ба бусад гэрэй багажануудые ба элдэб культтоварнуудые худалдаха магазинуудые һаяхан нээбэ.

Эдэ магазинуудһаа городой ба хүдөөгэй ажалшад үргэн хэрэгсэлэлэй эдые абажа болохо байна.

Хоккейгээр мүрысөөн болобо

Городок городой физкультура ба спортын таһаг һаяхан хоккейгээр мүрысөө үнгэргэбэ.

Энэ мүрысөөндэ «Профсоюз» ба «Металлист» гэжэ спортивна обществонууд хабаадалсаба.

Мүрысөөндэ 7 очко абажа «Профсоюз» гэжэ общество илаба. Захаров, Минеев гэгшэд илангаяа һайнаар наадаһан байна. Мүн бортаашa нүхэр Кожин болбол шууд шантаар ерэһэн мячигынь тон бэрхээр байлгажа өөрынгөө дүршэлые эрхимээр шудалһанаа харуулба.

Һүнэй завод баригдахань

Һүнэй продуктһаа үйлэдбэрилэгдэһэн элдэб эдеэ хоолоор городой ажалшадые элбэг дэлбэгээр хангахын түлөө Улан-Удын «Маслотрестын» конторо һаяар городой шадар һүнэй завод барихань.

Энэ завод сыр, зөөхэй, айраг, творог, мороженo. кесир, мацони ба бусад зүйлнүүдые бэлэдхэн гаргаха байна.

Тус завод үдэр бүхэндэ 5 тонно шахуу һү үйлэдбэрилжэ элдэб тиимэ продуктнуудые гаргажа городой худалдаа наймаанай эмхи-зургаануудта ба хамтын эдеэ-хоолой газарнуудта үгэжэ байха юм.

Хамтын хоололго һайжаруулагдана

Улан-Удын столовонуудай трест городой арад зониие эдеэ-хоолой зүйлөөр элбэг -дэлбэгээр хангахын тула һаяар повидло. винегрет. мяхаар хэгдэһэн котлет, пирожки ба бусад зүйлнүүдые худалдаа -наймаанда гаргахань.

Тэрэнһээ гадна хабарай, зунай худалдаа-наймаае эрхимээр ябуулжа арадые культурна наймаагаар хангахын тула хуушан киоск ларёгуудые һэргээн шэнэдхэхэ хүдэлмэриие ябуулжа захалаа.

Мүн столовонуудта хангагдадаг ажалшадые һайн шанартай эдеэ-хоолоор хангахын зорилгоор тус эмхи-зургаан 800 литр һү, 1.000 килограмм мяха, 3.000 шахуу үндэгэ. 200 килограмм гурил ба 2 000 килограмм загаһа бэлэдхэхээр түсэблэнэ.

Улан-Удэ городой наука, искусство ба литературын байшанда

Энэ байшанда вторник, четверг, субботодо элдэб һонирхолтой научно-популярна лекцинүүд уншагдана.

һаяхан Пединститудай студентнүүдтэ РСФСР-эй габьяата артист нүхэр А. И. Канин гэгшэ «Горький ба залуушуул» гэжэ лекци уншаһан байна. Тус лекцидэ 90 гаран студентнүүд сугларжа. тэрэниие ехэхэн һонирхолтойгоор шагнаба.

Городой интеллигентнүүдтэ һаяар «Николай Островский», «Нойр ба зүүдэн» гэһэн ба бусад темэнүүдээр лекцинүүд унташаар бэлэдхэгдэжэ байна.

10 МЯНГАН ТҮХЭРИГЭЙ ТУҺАЛАМЖА

Улан-Удэ городой гүрэнэй хангалгын таһаг энэ жэлэй үнгэрэгшэ һаранuудай туршада ажалай ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта нилээд ехэ туһаламжа үзүүлһэн байна.

Жэшээлхэдэ, һүүлэй үедэ ажалай инвалидуудта туһаламжа болгон 1.500 шахуу инвалидуудта 10 мянган түхэриг үгэһэн байна.

Германска худалдаа-наймаанай фл... хубааха тухай худалдаа-наймаанай ф... тушаа Тройственно Комиссиин мэд...

1945 оной июлиин 17-һоо августын 2 болтоо Берлиндэ болоһон конференци дээрэ, СССР-эй Нэгэдэмэл Королевствын ба Холбоото Штадуудай правительствонууд Германидахи Союзна Контрольн Соведөөр Германиин амгалан байдалые дамжахаар томилогдохо Германи дотор ба далайн эрьеэр тамаржа ябаһан суднануудһаа гадна Германска бүхы худалдаа-наймаанай флот СССР, Нэгэдэмэл Королевство, Холбоото Штадуудай хоорондо адляар хубаагдаха ёһотой гэжэ зүбшэһэн байна. Нэгэдэмэл Королевство ба Холбоото Штадууд өөһэдтөө хүртэһэн немецкэ суднануудай хубиһаа Германида эсэргүү байлдаанда худалдаа-наймаанайгаа суднануудые ехээр гээһэн Союзна Гүрэнүүдтэ үгэхэ ба СССР-эй өөрынгөө хубиһаа Польшодо мүн лэ үгэхэ тухай хэлсээн баталагдаһан байна.

2. Германиин худалдаа-наймаанай флодые түрүүшын гурбан хубида хубаахын тула гурбан правительствонууд бодото немецкэ худалдаа-наймаанай флодые хубааха тушаа тэдэнэртэ зүбшөөрэгдэһэн дурадхал оруулхын ба энэ хэлсээнһөө гараха бусад асуудалнуудые хаража үзэхын түлөө худалдаа-наймаанай флот тушаа Тройственно Комисси эмхидхэхэ гэжэ зүбшэһэн байна.

3. Энээнтэй дашарамдуулан дээрэ хурсагдаһан Комисси байгуулагдажа 1945 оной сентябриин 1-һээ ...гор Берлиндэ заседани хэжэ, ...лидхэл гурбан Правительств... баталуулхаар табиһан бай...

4. Германиин далайн фл... 1.189.600 брутто регистр... 1938 ондо тогтоогдоһон то... үндэһөөр, амортизациһаа ... сэнгэ бууһаниие анхаралда... бан гүрэндэ адли хубяар ... болото условиие энэ элидхэл... Иимэ үндэһөөр хубаарилаг... нуудай үнэ сэнгынь хамтад... фунт стерлингһээ үлүү ... 2250 тонно дедвейтһээ бага ... һаа бүридэһэн хамтадаа 200... дедвейтые германска амгалан... дүнгэжэ байхын тула бай... хараашална. Хубаагдаһан ... богонихон саг соо асарха т... ба бусад туһаламжын асуу... гэлдэ бии юм.

5. Германска худалдаа-на... дые хубааха тухай Тройстве... элидхэл ба дурадхалнууд Сов... Нэгэдэмэл Королевствын, Хо... дуудай Правительствонуудаа... нэмэлтэтэйгээр баталагдаад, суднануудые дамжуулан ... байна.

6. Германска загаһабари... кэ, портово ба мүрэнүүдэй ... асуудал ондоо мэдээсэлдэ ... байна.

Черчиллиин үгэ тушаа бэшэнэ

Нью-Йорк мартын 6. (ТАСС). Мартын 5-да Вестминистерскэ колледжда (США. Фултон город) Англиин премьер-министр байһан У. Черчилль, тэрээндэ эрдэмэй зэргэ олгогдоһоной диплемые барюулхатай дашарамдуулан үгэ хэлэбэ. Черчиллиин үгэ хадаа уласхоорондын байдалай проблемэдэ зорюулагдаһан ба тон лэ агрессивнэ удхатай байба. Жэшээнь, Советскэ Союзда эсэргүү англо-американска сэрэгэй союз байгуулхые Черчилль эрилтэ хэнэ.

Черчиллиин үгэ тушаа ехэ олоноор бэшэнэ.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, англо-американска Союз байгуулха тухай Черчиллиин мэдүүлгэ тушаа конгрессэйн члеүүд тайлбарилга хэхэдээ, тэрэниие буруушааһан байгаа. Гадаадын хэрэгүүд тушаа сенатска комиссиин член демократ Пеппер гэгшэ (Флорид гэжэ штат, иигэжэ мэдүүлбэ: «Черчилль болбол алдарта Мальборо гэгшын янзаар империализмые хамгаалжа үгэ хэлэбэ,—теэд энэнь хэдэдоо британска империализм юм. Бидэ англо американска харилсаае хүсэнэбди, зүгөөр бусадые илагахагүй харилсаае хүсэнэбди».

Сенатор-республиканец Айкен (Вермонт гэжэ штат) иигэжэ хэлэбэ: «Би сэрэгэй союзда хэнтэйшье орохоор бэшэб. Англи, США ба Росси гурбан Нэгэдэмэл Нацинуудай организациин хүсэтэй байхын тула суттаа хүдэлмэрихэ ёһотой».

Сенатор-республиканец Брюстер гэгшэ (Мэйн гэжэ штат) «США болбол английска колонинальна пол... үлэгдэлые абажа шадахагүй... бэ.

Сенатор-демократ Джонсо... жэ штат) мэдүүлнэ: «Англи... политикые дэмжэхээр ма... сэрэгэй союзда США мүнө... болон бэшэ гэжэ би хүсэнэ...

Сенатор-демократ Тайдин... гэжэ штат) мэдүүлнэ: «англ... бүхэжүүлхын тула, минии ... байһан табан гүрэнүүдэй ... хые хүсэхэ байнаб».

ЛОНДОН, мартын 6. (ТА... агентствын мэдээсэһэнэй ... хоорондын амгалан ба... гахын тулада Англи ... Штадуудай хоорондо союз... уряалһан английска пр... байһан Уинстон Черчилль ... тын 5-да Фултондо (Миссу... хэлэһэн үгэ болбол «брит... риализмые бүтэн байлга... уряалһан байна» гэжэ лей... тиин гүйсэдкомой түрүү... Ласки мартын 6-да мэдүү... Американска сенатор Пеппе... дые минии аман соотоо т... хиһан байна,—гэжэ Ла... Тэрэ хадаа минии хэлэхэ ... ниие гайхамшагтайгаар ... би ондоо юуншье нэмэжэ ... наб».

Черчиллиин үгэ аюулта... сагта хэлэгдэбэ гэжэ бэ... дэлмэришэдэй партиин ... Брокуэй мэдүүлбэ.

Трумэнда греко-американска советэй эльгээһэн ...

НЬЮ-ИОРК. мартын 6. (ТАСС). Грецидэ үнгэргэгдэхэ һунгалтые ажаглан хараахаар тиишэ эльгээгдэһэн американецуудые татажа эсэрхые оролдон, греко-американска совет болбол США-гэй президент Трумэнда бэшэг эльгээн хандаба. Тэрэ бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Антифашистнарые мэхэлхэ, баалан хүсэрхэхэ, түрмэдэ хааха ба зохидгүй һунгалтануудта бүхы демократическа партинуудай хабаадалсахаһаа арсаха шиидхэбэри абаад байһан энэ үедэ демократическэ һунгалта Грецидэ үнгэрхэ аргагүй байна. Греческэ демократическа хэблэл ба кабинедэй 7 член мартын 31-дэ болохоор томилогдоһон һунгалта зүб бэшэ гэжэ тоолоод, тэрэниие хойшолуулхаар оролдолго хэнэ. һунгалтые үнгэргэлгэ Грецидэ ехэхэн эмхигүримгүй байдалай шалтагаан болохо байна гэжэ демократическа лидер Софианопулос уридшалан мэдүүлһэн байна. һунгалтын үедэ ала... болохо гэжэ февралиин 1... Софулисшье тоолоһон бай... һунгалтые үнгэргэхэ гэжэ ... доҗо үргэлжэлһөөр байба... гэй правительствые ба Гр... ментые үсөөн тоото гречес... нүүдэй талада оролсохоб... раар арсахыень уряална... ажаглан харагшад бол... хуурмаг һунгалтые дал... хэрэглэгдэхэгүй ёһотой. ... Америкын оролдолгонь с... тые дэмжэхэ ябадалда ...

Зохидгүйгөөр хэгдэһ... списогые заһатар, тэрэ... антифашистнуудые түрмэ... үнэн һунгалта үнгэргэ... гаха саг болтор һунгалт... гэһэн телеграммые Софул... эльгээбэ. Энэ телеграммда ... нэгшэ Сикелианос ба ... ленкис гэгшэд гараа таби...

Английска машино-бүтээлгын хүдэлмэришэдэй ...

ЛОНДОН, мартын 5. (ТАСС). Мартын 3-да болоһон машино-бүтээлгын нэгэдэмэл профсоюзай 2.000 членуүдэй митинг дээрэ бүхы лондонско машино-бүтээлгын механигууд, инструментальщигууд гэхэ мэтын хүдэлмэридэ байһан (80000 тухай) эрэгтэйшүүд ба эмэгтэйшүүдые мартын 20-до хүдэлмэрөө зогсоохо ба олониитын демонстрацида суглархые уряалһан резолюци абаба.

Резолюци соонь, Лондонско машино-бүтээгшэд болбол салин хүлһэ дээшэлүүлхэ. хүдэлмэриин үдэрые богонидхохо тухай ба түлэгдэдэг амаралта олгохо тухай машина-бүтээгшэдэй ... зын гүйсэдхэхэ комитет... жэлсэбэ гэжэ заана.

Митинг дээрэ үгэ хэл... ажал-ябуулагша Хэнни... гэжэлтэй машино-бүтээ... хөг сэзэрлэгшэд ба дэ... һаа багаар түлэбэрил... үйлэзэриин «хөг» бол... шино-бүтээгшэдтэ хапа... жэ мэдүүлбэ.

Харюусалгата редакт...
Орлогшо Д. ...

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ; ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн) ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. редактора—7-80; ответ. секретаря—3-22; отделов: ... и промышленности—7.89; сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв.). об'явлений 2-64 (2 зв.)

Н—00566. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР.